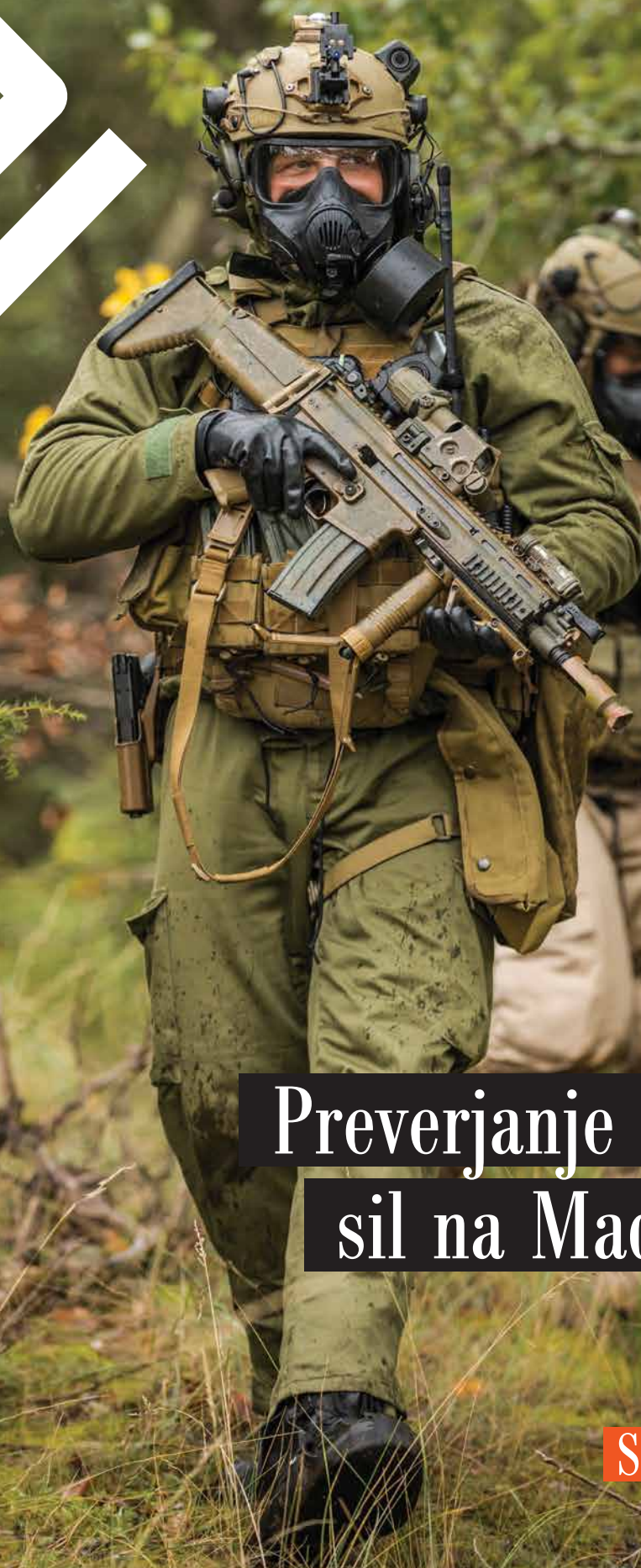

AKTUALNO ↙

Preverjanje specialnih sil na Madžarskem

ŠPORT V VOJSKI ↘

30 let članstva

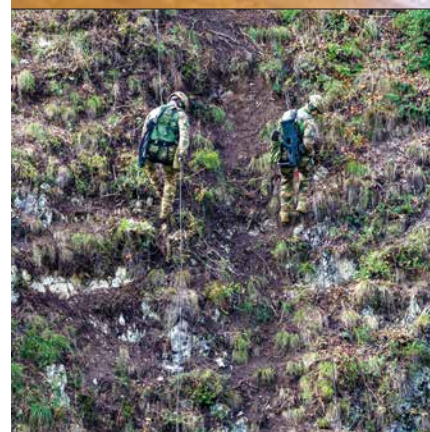
Slovenije v CISM

Marko Pišlar

V JESEN Z NOVIMI IZZIVI

Narava nam je septembra spet pokazala svojo moč. Obsežno deževje, ki se je razbesnelo nad Slovenijo, je ohladilo ozračje in povzročilo veliko nevšečnosti, zlasti poplave, ki so najbolj prizadele prebivalce doline ob reki Kolpi v občinah Kostel in Osilnica. Kot ob vsaki nesreči do zdaj so tudi poplave na jugu države spet združile ljudi. Poleg številnih gasilcev, pripadnikov Civilne zaščite in drugih reševalnih struktur se je takoj odzvala tudi Slovenska vojska, ki je z več kot 50 pripadniki in gradbeno mehanizacijo inženirske enote pomagala pri odstranjevanju naplavin ter pri obnovi poškodovane cestne infrastrukture. Pomoč ob naravnih in drugih nesrečah je ena izmed nalog Slovenske vojske, ki prvenstveno samostojno ali v sodelovanju z zavezniki izvaja vojaško obrambo države ter prispeva k mednarodnemu miru in stabilnosti v zavezništvu ter zunaj njegovih meja. Prav krepitev zavezniške bojne pripravljenosti je bila eden izmed glavnih ciljev pred kratkim končane mednarodne vojaške vaje Zvezda Triglava, ki je potekala na območju Gorenjske. Septembra so v Slovenski vojski začeli izvajati tudi jesenski niz vaj Preskok 2022. Ena izmed prvih je bila vaja na Madžarskem, katere namen sta bila preverjanje specialnih sil po Natovi metodologiji in vzpostavitev zmogljivosti kopenskega oddelka za specialno delovanje.

8 SPECIALNE SILE NA VAJI NA MADŽARSKEM

Specialne sile so preverjali po Natovi metodologiji

4 Z ZAVEZNIKI KREPILI BOJNO PRIPRAVLJENOST

V Sloveniji mednarodna vaja Zvezda Triglava 2022

12 VOJAŠKA POMOČ OB POPLAVAH

Čiščenje naplavin in popravilo cest v Kostelu ter Osilnici

36 KANDIDATI ZA VOJAKE SPOZNALI BOJNO PLAVANJE

V Kranju plavali v polni bojni opremi

22 SLOVENIJA PODPIRA EVRO-ATLANTSKO POT ČRNE GORE

Minister Marjan Šarec na obisku v Črni gori

38 PROMOCIJA VOJSKE NA CELJSKEM OBRTNEM SEJMU

Med 600 razstavljalci tudi Ministrstvo za obrambo

43 30 LET ČLANSTVA V MEDNARODNEM SVETU ZA VOJAŠKI ŠPORT

68 kolajn na svetovnih vojaških igrah in 143 na svetovnih vojaških prvenstvih

44 TUDI NA KREDARICI PRIMANJKUJE VODE

Na Kredarici že 17 let meteorološki opazovalci iz Slovenske vojske

AKTUALNO

Z ZAVEZNIKI KREPILI BOJNO PRIPRAVLJENOST

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

V okviru jesenskih vaj Preskok je med 12. in 23. septembrom na Gorenjskem potekala mednarodna vojaška vaja Zvezda Triglava 2022. Sedme izvedbe vojaškega gorniškega usposabljanja so se poleg pripadnikov 132. gorskega polka 1. brigade in drugih enot Slovenske vojske udeležili pripadniki oboroženih sil Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske, Združenih držav Amerike, Madžarske in Poljske. Povezljivost in bojno pripravljenost je skupaj krepilo več kot 400 udeležencev, vaja pa je potekala na vojaških vadiščih ter v civilnem okolju Poljanske doline in Škofjeloškega hribovja. Udeležili smo se predstavitevne dne in dinamične prikazne vaje, ki sta na Mačkovcu pri Bohinjski Beli potekala 15. septembra.

Vajo Zvezda Triglava je uvodoma predstavil vodja vaje, poveljnik 132. gorskega polka podpolkovnik Matjaž Žbogar. Povedal je, da sta cilja vaje izboljšanje interoperabilnosti med zavezniškimi vojskami in dvig bojne pripravljenosti, ki je v trenutnih varnostnih razmerah še kako pomembna. »Izboljšali bomo medsebojno komunikacijo in zaupanje, si izmenjali izkušnje ter se učili drug od drugega. Na vaji urimo individualne gorske vojaške veščine ter taktične postopke in združeno bojno delovanje,« je pojasnil podpolkovnik. Poleg pripadnikov 132. gorskega polka so na vaji sodelovali tudi pripadniki drugih enot Slovenske vojske, in sicer iz 10. pehotnega polka in rodovskih enot 1. brigade – baterije za ognjeno podporo, čete vojaške policije, čete za jedrsko, radiološko, kemično in biološko obrambo, čete zvez, lahke raketne baterije zračne obrambe in obveščevalno-izvidniške čete. Na vaji so sodelovali tudi pripadniki Natovega centra odličnosti

Slovenski strelci so zagotavljali ognjeno podporo.

za gorsko bojevanje iz Poljč, podprli pa so jo še 15. polk vojaškega letalstva, Logistična brigada in Center za združeno usposabljanje.

Na dvotedenskem usposabljanju je sodelovalo okoli 400 vojakov, izmed teh več kot 100 pripadnikov oboroženih sil Združenih držav Amerike, 90 pripadnikov oboroženih sil Velike Britanije, 35 pripadnikov poljske vojske in 12 pripadnikov specialnih sil madžarske vojske. Kot opazovalci so se skupnega urjenja gorskega bojevanja, izmenjave izkušenj ter dviga povezljivosti med zavezniki in partnerji udeležili tudi predstavniki oboroženih sil Italije, Luksemburga, Madžarske, Nemčije, Severne Makedonije ter Združenih držav Amerike. Podpolkovnik Žbogar je poudaril, da postaja vaja z vsako izvedbo večja in da je zanimanja za sodelovanje veliko:

»Naši partnerji so zadovoljni z organizacijo in izvedbo vaje ter nas pohvalijo, zato verjamem, da se bo zanimanje za sodelovanje na vaji še večalo.«

VRHUNEC TAKTIČNA VAJA NA RAVNI ČETE

Prvi teden mednarodne vojaške vaje so udeleženci na vadišču Mačkovec ter plezališčih Iglica in Kupljenik urili predvsem individualne gorske veščine, in sicer premikanje v sredogorju, uporabo vrvi, plezanje, orientacijo, spuščanje ob vrvi in preživetje v gorah, ter se kolektivno usposabljali iz taktičnih tehnik in postopkov gorskih enot na ravni oddelka ter voda. V drugem delu so se enote usposabljale za izvedbo skupne taktične vaje na ravni čete, ki je potekala nepretrgoma 96 ur na območju Škofjeloškega hribovja. Po premaganih višinskih razlikah z bojno opremo in preizkusu preživetja v gorah so vadbenci združili postopke spuščanja po vrvi ter taktičnih premikov po brezpotjih z napadom in uničenjem nasprotnika. Vodja vaje podpolkovnik Žbogar je razložil, da je prav usposabljanje zunaj vojaških vadišč zelo pomembno, saj gre za nepoznano območje, ob tem pa je izpostavil odlično sodelovanje z lokalnimi oblastmi in prebivalci, ki so pripadnike v civilnem okolju dobro sprejeli.

DINAMIČNO VAJO IZVEDEL VEČNACIONALNI VOD

Na predstavitvenem dnevu za medije in visoke goste je večnacionalni vod na dinamični prikazni vaji izvedel napad na sovražnikovo poveljniško mesto. Nacionalno mešani vod, sestavljen iz oddelkov pripadnikov oboroženih sil Združenih držav Amerike, Velike Britanije in poljsko-slovenskega oddelka, slovenskih minometnikov ter madžarskih ostrostrelcev, je aktivnost izvedel ob podpori 15. polka vojaškega letalstva. Nadporočnik Dane Rot iz 132. gorskega polka nam je predstavil scenarij. »Ostrostrelski tim je opazil sovražnikovo poveljniško mesto, ki so ga nato potrdili z izvidovanjem z brezpilotnim letalnikom. Poveljnik voda se je odločil za napad. Slovenski in poljski strelci z mitraljezi so se postavili v ognjeno podporo in zavarovali minometni položaj ter skupaj napadli sovražnika. Napad so okrepili z letalom Pilatus PC-9, ki ga je usmerjal kontrolor združenih ognjev. Aktiviran je bil še gorski oddelek, ki je bil na dvignjenem položaju. Sovražnik je začel bežati, sledil je še en letalski napad. Angleški in ameriški oddelek sta neposredno napadla sovražnikove položaje in jih dokončno uničila.

Na bojišču se jim je pridružil gorniški oddelek, ki se je ob vrvi spustil s pečine in poskrbel za 360-stopinjsko zavarovanje. Sledila sta pregled ranjenih in mrtvih nasprotnikov ter njihov prevoz v zaledje. Ranjenega angleškega vojaka je z bojišča z vitlom evakuirala helikopterska posadka 15. vojaškega polka ter ga odpeljala v bolnišnico.«

IZMENJAVA IZKUŠENJ IN ZNANJA

Vaje se je udeležil tudi poddesetnik Andrej Benčina iz 132. gorskega polka, ki je povedal, da je letošnja izvedba v prvem tednu nekoliko drugačna od

prejšnjih, saj je bilo več individualnega oziroma oddelčnega usposabljanja. Na vaji je sodeloval že tretjič. »Za današnjo predstavitev smo imeli že pred tem skupne priprave. Kar zadeva gorniške veščine, so pripadniki drugih vojsk pogosto presenečeni, koliko znamo Slovenci, čeprav smo majhna vojska. Pohvalijo nas in povedo, da se od nas veliko naučijo,« je izpostavil odličnost slovenskih vojaških gornikov. Pripadnik 2. bataljona padalskega polka oboroženih sil Velike Britanije desetnik Phil Walker je bil v Sloveniji prvič, navdušilo pa ga je območje, ki omogoča

Angleški in ameriški oddelek sta napadla sovražnikove položaje.

Ranjenega britanskega vojaka je z bojišča evakuirala helikopterska posadka SV.

dobro usposabljanje. »Takih gorskih razmer pri nas ni. Tukaj se srečujemo z drugimi vojaki in si delimo znanje. Do zdaj je bilo usposabljanje zelo zanimivo, urili smo predvsem gorniške veščine, kot sta plezanje in spuščanje ob vrvi, ter spoznavali nove taktike delovanja v gorskem okolju. Pričakujem, da bo drugi teden še bolj dinamičen. Tudi vreme se bo spremenilo, zato bodo razmere še zahtevnejše, mi pa bomo že malce utrujeni, zato se bomo morali še bolj osredotočiti na izvajanje nalog in premagovanje novih izzivov,« je pogovor sklenil desetnik Walker.

Preverjanje je potekalo ob podpori slovenskih in madžarskih letalnikov.

Z madžarsko vojsko so vzpostavili pristne odnose in dobro sodelovanje.

SPECIALNE SILE NA VAJI NA MADŽARSKEM

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Tadej Krese

Septembra so v Slovenski vojski začeli izvajati jesenski del vaj Preskok 2022, ki potekajo na širšem območju Slovenije in na vadiščih v tujini. Ena izmed teh je bila tudi vaja Jackal Cave 2022 med 5. in 24. septembrom na Madžarskem, ki se je je udeležilo okoli 200 pripadnikov Slovenske vojske. Namena vaje sta bila vzpostavitev zmogljivosti kopenskega odreda za specialno delovanje in preverjanje zmogljivosti po Natovi metodologiji preverjanja specialnih sil (angl. Special Operations Forces Evaluation – SOFEVAL). Kopenski odred za specialno delovanje bo leta 2023 pod poveljstvom nemškega komponentnega poveljstva za specialne operacije v pripravljenosti za delovanje v Natovih odzivnih silah.

Niz vaj Preskok 2022 je sestavljen iz 17 različnih vaj, pri katerih je podarjeno defenzivno, ofenzivno, specialno in informacijsko delovanje.

Pomemben dejavnik pri krepitvi odvrčalne in obrambne držbe Republike Slovenije ter zavezniških oboroženih sil je tudi vzpostavitev kopenskega odreda za specialno delovanje. Za izvedbo ocenjevanja te zmogljivosti je bila najpomembnejša mednarodna vojaška vaja Jackal Cave 2022 na Madžarskem. Kopenski odred za specialno delovanje je enota bataljonske ravni, ki je s svojim delovanjem vpeta v komponentno poveljstvo za specialne operacije in večinoma deluje v mednarodnem okolju. Poleg pripadnikov Enote za specialno delovanje v zmogljivosti delujejo tudi

pripadniki drugih enot Slovenske vojske, in sicer v vlogi sil za podporo specialnega delovanja.

OCENJEVANJE KOT VRHUNEC SEDEMLETNEGA DELA

Poveljnik Enote za specialno delovanje podpolkovnik Miha Rijavec je poudaril, da je vzpostavitev zmogljivosti za Slovensko vojsko velik profesionalni, kadrovski in tehnični projekt, za katerega so se pripravljali zadnjih sedem let. »V tem obdobju smo trdo garali, se usposabljali in uvajali novo opremo. Na vaji na Madžarskem so nas preverili ocenjevalci iz Poveljstva sil Slovenske vojske in Natovega poveljstva za specialne operacije. Na vaji smo izvajali vse tri osnovne naloge specialnega delovanja, to so direktne akcije, specialno delovanje in vojaška pomoč. Z aktivnostmi, ki so trajale 14 dni, smo preverili delovanje naše enote od sprejema povelja nadrejene enote do načrtovanja, vodenja, poveljevanja in izvajanja nalog. Po premiku na Madžarsko in namestitvi smo vzpostavili vse sisteme, ki nam

omogočajo delovanje v Natovem zaščitenem komunikacijskem okolju, in nato izvajali posamezne naloge,« je pojasnil podpolkovnik. Dodal je, da so v zmogljivost vključene tudi druge enote Slovenske vojske, predvsem letalniki 15. polka vojaškega letalstva, ki razvija zračne zmogljivosti v podporo delovanju specialnih sil (angl. Special Operation Air Task Units – SOATU). »Skupaj izvajamo nekatere postopke, se usposabljam in urimo integracijo, da razumemo naloge drug drugega,« je pojasnil in izpostavil še Enoto za komunikacijske in informacijske sisteme, ki pomaga pri nemotenem delovanju specialnih sil tudi v okolju, v katerem se zgodi motenje ali onemogočanje zvez. Seveda pa brez pripadnikov Logistične brigade in njihovih prizadevanj nobena zmogljivost ne bi delovala.

Del vadbenih aktivnosti je potekal tudi v kontaminiranem okolju. ✓

DOBRO SODELUJEJO S SOSEDNJI DRŽAVAMI

Enota za specialno delovanje je namenjena nekonvencionalni uporabi opreme ter taktik in postopkov. »Specialne sile potrebujemo, ko so stvari nejasne, kadar gre za neurejeno okolje ter je treba z ustreznima znanjem in opremo hitro poiskati rešitve. Izvajamo naloge, ki so predpisane v Zakonu o obrambi in kot nam jih dajejo nadrejeni. V preteklih letih smo bili prvi napoteni na misije v tujini, predvsem zaradi hitre odzivnosti in sposobnosti delovanja v neurejenem okolju,« je posebnost Enote za specialno delovanje predstavil njen poveljnik. Povedal je še, da imajo poseben sporazum o sodelovanju podpisan z Avstrijci, Slovaki, Hrvati in Madžari, s katerimi vzpostavljajo regionalno kopensko poveljstvo za specialne operacije. »Intenzivno sodelujemo že sedem let. Na Madžarskem so odlične razmere za vaje, saj imajo možnost izvajanja usposabljanj tudi zunaj vadišč, zato lahko delujemo tudi v civilnem okolju. S pripadniki madžarskih specialnih sil smo na misijah in v zadnjih letih na vajah razvili pristne odnose in postali pravi prijatelji,« je izpostavil dobro medsosedsko sodelovanje in dodal, da smo na področju specialnih sil izredno kredibilna partnerica v zavezništvu, na kar so lahko ljudje v Sloveniji ponosni. »Ponosen sem predvsem na svoje fante. Pripadniki so v zadnjih sedmih, osmih letih odložili marsikatero družinsko obveznost, da smo lahko dosegli sedanje stanje,« je še poudaril podpolkovnik Rijavec. Kopenski odred za specialno delovanje, ki je ena izmed kompleksnejših in zahtevnejših zmogljivosti Slovenske vojske, je ob koncu vaje uspešno prestopal ocenjevanje po Natovi metodologiji preverjanja specialnih sil in je pripravljen za spoprijemanje s sodobnimi varnostnimi izzivi.

Minister Šarec z gostiteljico ministro Černochovo in visokim predstavnikom Evropske unije Borellom

je tudi na posledice vojne za Zahodni Balkan in se ob tem dotaknil operacije Evropske unije Althea v Bosni in Hercegovini, ki ji novembra poteče mandat. Poudaril je, da operacija v Bosni in Hercegovini s svojim mandatom ostaja eden izmed stebrov stabilnosti v regiji, zato moramo narediti vse, da regija ostane varna.

V drugi razpravi so ministri obravnavali skupno sporočilo Evropske komisije in visokega predstavnika o analizi pomanjkljivosti v naložbah v obrambo. Razprava je bila osredotočena na kratkoročne in srednjeročne potrebe ter na zagotavljanje skupnega koherentnega pristopa za krepitev obrambne industrije držav članic Evropske unije. Ministri so pozdravili analizo pomanjkljivosti in predvidene nadaljnje ukrepe. Minister Šarec je izpostavil podporo Slovenije predlogom in pomen komplemenarnosti omenjenih prizadevanj z Natom ter sodelovanja in vloge srednjih ter malih podjetij pri krepitvi evropske obrambne industrije.

Zadnja razprava je bila ponovno namenjena Ukrajini. Potekala je v okviru delovnega kosila, na katerem se je v uvodu ministrom po videopovezavi pridružil ukrajinski obrambni minister Oleksij Reznikov, ki se je Evropski uniji zahvalil za podporo. Razprava je bila posvečena predvsem trenutnemu dogajanju v Ukrajini, potrebam na terenu in morebitni nadaljnji podpori Evropske unije. Visoki predstavnik Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko Josep Borrell je predstavil predlog glede morebitne nove vojaške podporne misije za Ukrajino. Minister Šarec je napovedal, da bo Slovenija še naprej pomagala Ukrajini in jo podpirala. Pozdravil je predlog glede morebitne nove vojaške podporne misije za Ukrajino, hkrati pa je poudaril, da sta pred sprejetjem odločitve nujna temeljit premislek in poglobljena razprava.

OBRAMBNI MINISTRI EVROPSKE UNIJE O PODPORI UKRAJINI

BESEDILO SSK

FOTO češko predsedovanje Svetu Evropske unije

Ministri za obrambo držav Evropske unije so se 29. in 30. avgusta v Pragi udeležili neformalnega zasedanja v okviru predsedovanja Svetu Evropske unije, ki ga je Češka republika od Francije prevzela 1. julija. Srečanja obrambnih ministrov Evropske unije se je udeležil tudi slovenski minister za obrambo Marjan Šarec z delegacijo. Ministri so največ pozornosti ponovno namenili vojni v Ukrajini ter njenim posledicam na varnost in obrambo. Slovenija ostaja zavezana k nadaljnjemu tesnemu sodelovanju v okviru aktivnosti Evropske unije, Nata in Organizacije združenih narodov v podporo Ukrajini ter stabilnosti v regiji Zahodni Balkan.

V prvi razpravi so udeleženci govorili o ruski agresiji na Ukrajino ter njenih posledicah na varnost in obrambo, s poudarkom na Zahodnem Balkanu ter vzhodni in južni soseščini. Ministrom so se na zasedanju pridružili namestnik pomočnika generalnega sekretarja Nata Jörg See, podsekretar za operacije Organizacije združenih narodov Jean-Pierre Lacroix in vodja pododbora Evropskega parlamenta za varnost in obrambo Nathalie Loiseau. Sogovorniki so ostro obsodili rusko agresijo na Ukrajino ter poudarili enotnost Evropske unije in mednarodne skupnosti za nadaljnjo pomoč. Izpostavili so skrb glede posledic vojne v širši regiji. Kot je poudaril obrambni minister Šarec, se Slovenija tudi v prihodnosti zavezuje, da bo tesno sodelovala v okviru aktivnosti Evropske unije, Nata in Organizacije združenih narodov v podporo Ukrajini. Opozoril

VOJAŠKA POMOČ OB POPLAVAH

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

O bilno deževje, ki je sredi septembra zajelo večji del države, je povzročilo veliko težav in škode. Po več krajih po Sloveniji je padlo tudi več kot 300 litrov dežja na kvadratni meter. Zaradi izlivanja reke Kolpe in njenih pritokov so imeli največ preglavic prebivalci v občinah Kostel in Osilnica. Z ekipo Revije Slovenska vojska smo 20. septembra obiskali zaselek Gorenja Žaga v Kostelu, kjer so pripadniki Slovenske vojske, tudi z inženirskimi gradbenimi stroji, tri dni odstranjevali naplavine in popravljali poškodovano lokalno cestno infrastrukturo.

V GORENJI ŽAGI NARASLI VODOTOKI ZALILI NEKAJ HIŠ IN POŠKODOVALI CESTE

Zaradi obsežnosti poplav in velike škode na jugu Slovenije sta občini Kostel in Osilnica za pomoč pri odstranjevanju posledic poplav zaprosili tudi Slovensko vojsko, ki se je takoj odzvala klicu na pomoč in pomagala prebivalstvu na prizadetem območju. V obilnem deževju so namreč narasli vodotoki reke Kolpe poplavlili več stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij ter poškodovali cestno infrastrukturo. Noči, ko je

stotnik
JOŽE ŠKOFLJANEC

»Veseli smo, da lahko kot vojska pomagamo ljudem v stiski.«

BRANKA LETIG

»Če me ponoči ne bi zbudila hči, bi se najverjetneje utopila.«

potok v vasi Gorenja Žaga prestopil bregove, ne bo nikoli pozabila Branka Letig, ki je spala, medtem ko je voda zalivala njeno hišo. »Če me ponoči ne bi zbudila hči, bi se najverjetneje utopila,« je s solzami v očeh pripovedovala prizadeta vaščanka, ki so ji poplave povzročile veliko škodo v stanovanju v pritličju v hiše, kjer je bila voda visoka skoraj pol metra, in na vrtu. Ne spomni se, da bi se v 54 letih, odkar živi v vasi, zgodilo kaj podobnega. V Gorenji Žagi so narasle vode zalile še nekaj sosednjih hiš in gospodarskih objektov ter odnesle ali poškodovale nekaj lokalnih cest. Zelo je zadovoljna, da so ji pomagali pripadniki Slovenske vojske, ki so z lopatami in samokolnicami čistili naplavine z dvorišča, zelenic ter vrta, ki ga je pred kratkim lepo uredila ob pomoči sina. Ob koncu je dodala, da bo minilo še kar nekaj časa, da bo lahko ponovno živela in delala tako, kot je pred poplavami, ter se za izjemno pomoč zahvalila svoji družini, gasilcem in vsem reševalcem, ki so ji v stiski velikodušno pomagali.

POMAGALO VEČ KOT 50 VOJAKOV

Največje posledice vodne ujme v dolini reke Kolpe v občinah Kostel in Osilnica so tri dni odpravljali tudi pripadnice in pripadniki inženirske čete ob pomoči 10. pehotnega polka iz sestave 1. brigade

Slovenske vojske. »Na terenu je bilo na vseh lokacijah vsak dan več kot 50 pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske z gradbenimi stroji, mini bagrom – goseničarjem, kombiniranim delovnim strojem, dvema tovornjakoma prekucnikoma, nizkopodno prikolico za prevoz mehanizacije in terenskimi vozili,« je poudaril poveljnik inženirske čete 1. brigade iz Novega mesta stotnik Jože Škofljanec. Razložil je, da so delo pripadnikov Slovenske vojske organizirali po več skupinah. Mešane skupine vojakov so z ročnim orodjem dopoldne čistile naplavine in odvažale mulj iz okolici hiš, saj z delovnimi stroji to ni bilo mogoče. Prav tako so pripadniki inženirske čete z gradbeno mehanizacijo odpravljali posledice poškodb na

Skupine pripadnikov Slovenske vojske so čistile naplavine v okolici hiš v Gorenji Žagi.

Inženirci so s kombiniranim gradbenim strojem čistili in popravljali poškodovano cesto v Friški Dragi.

cestiščih ter čistili in odstranjevali naneseni material zaradi cestnih podorov na pretrganih cestnih povezavah, kjer so naplavine zamašile odtočne jaške in odvodne cevi. Stotnik Škofljanec je pojasnil, da dejavnosti na terenu Slovenske vojske usklajuje z vodstvom štabov za civilno zaščito občin Kostel in Osilnica, od koder dobivajo usmeritve glede lokacij in prednostnih nalog, ki jih morajo opraviti. Poveljnik inženirske čete 1. brigade je še dodal, da so veseli, da so kot vojska lahko pomagali ljudem v stiski. Tudi prizadeto lokalno prebivalstvo je bilo zelo zadovoljno, zato so vojakom hvaležnost izražali na vsakem koraku, tudi tako, da so jim v zameno za trdo delo ponudili tople čaj, slastno pecivo ali skodelico kave.

PREPELJALI VEČ KOT 53.000 KUBIKOV VODE

BESEDILO IN FOTO Marko Pišlar

V torek, 30. avgusta, je Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje končala izvajanje interventnih prevozov vode za slovensko Istro. V dobrem mesecu je bilo iz reke Unice v rižansko vodarno skupno prepeljanih 53.124 kubičnih metrov vode in opravljenih 3335 prevozov. V najbolj kritičnih dneh je tako v vodarno avtocisterna pripeljala vodo na vsakih deset minut. Ob koncu akcije je v vodarni v Cepkih pri Črnem Kalu potekala novinarska konferenca, na kateri so državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Rudi Medved, generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Darko But ter direktor Rižanskega vodovoda Koper Martin Pregelj s sodelavci predstavili izvajanje interventnih prevozov vode s ciljem oskrbe slovenske Istre.

Z DOLGOROČNIMI UKREPI ZAGOTOVITI DOVOLJ VODE TUDI POLETI Vlada Republike Slovenije je 22. julija zaradi dolgotrajne suše na poziv županov štirih občin slovenske Istre potrdila Načrt zagotovitve interventnih prevozov vode za zagotovitev zadostnih količin pitne vode za oskrbo prebivalcev občin Koper, Izola, Piran in Ankaran. Po potrditvi načrta so na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje na Planini pri Rakeku uredili črpališče na reki Unici. Generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Darko But je poudaril, da je ob kooperativnem sodelovanju z župani obalnih občin vodstvom vodooskrbnih podjetij in tudi Direkcije za vode v treh dneh uspelo organizirati aktivnost.

Državni sekretar na Ministrstvu za obrambo Rudi Medved je izpostavil, da na trenutke niso vedeli, ali bo vode dovolj, da v slovenski Istri ne bi bila

Iz reke Unice so avtocisterne Slovenske vojske prepeljale več kot 13.000 kubičnih metrov vode.

potrebna redukcija. »Ves sistem zaščite in reševanja v državi se je povezal, v kriznih trenutkih je na cesti pomagala tudi Policija,« je projekt kot izjemno uspešen ocenil Medved. Poudaril je, da morajo vsi sodelujoči na lokalni in državni ravni hitro ter učinkovito ukrepati, da se prihodnje poletje ne bi znašli v podobnem položaju. Po njegovih besedah je treba z dolgoročnimi ukrepi zagotoviti, da bo vode v slovenski Istri dovolj tudi v poletjih, kot je bilo letošnje, saj imamo v Sloveniji dovolj vode, ki pa je različno razporejena.

NEGOTOVOST, DA BI SE ZGODIL LOM TEHNIČNIH SREDSTEV

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je s svojima izpostavama Koper in Postojna usklajevala aktivnosti s civilno zaščito, gasilskimi enotami, zasebnimi podjetji, Slovensko vojsko ter javnimi zavodi za oskrbo s pitno vodo iz Sežane, Postojne in Kopra. Na lokaciji vodarne v Cepkih in na črpališču na Planini je zagotovila ustrezne visokozmogljive črpalke ter zabojnik na črpališču, pri čemer je vodo nenehno črpalo sedem lani mednarodno certificiranih regijskih enot za prečrpavanje večjih količin vode, ki so prvotno namenjene prečrpavanju vode ob poplavih. Med akcijo, ki je potekala neprekinjeno 35 dni, so iz reke Unice v rižansko vodarno skupno prepeljali 53.124 kubičnih metrov vode, pri čemer je Slovenska vojska z avtocisternami prepeljala 13.360 kubičnih metrov, devet gasilskih enot 3364, zasebni avtoprevozniki, ki so se v izvajanje aktivnosti vključili zaradi večjih potreb, pa skupno 36.400 kubičnih metrov vode.

Vodja logistične službe na Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje Domen Torkar je povedal, da so s ciljem nemotenega izvajanja v projekt vključevali pripadnike iz širšega sistema

PREPELJANA VODA OD 26. JULIJA DO 29. AVGUSTA

**3326
ŠTEVILO
PREVOZOV**

**52.962 m³
KOLIČINA**

**686.635 €
ZNESEK**

zaščite in reševanja. V dvodnevni izmenah je bilo več kot 80 ljudi. Če prištejemo še zaposlene na upravi in na izpostavah Koper ter Postojna, ki so vodstveno in logistično podpirali intervencijo, je bilo vseh skoraj 100. Med 13. in 19. avgustom so pretovorjeno količino vode povečali do maksimuma. Torkar je poudaril, da so bili v največji negotovosti, da bi se morda zgodil lom tehničnih sredstev, ki bi lahko začasno ustavil intervencijo ali dnevno količino prepeljane vode. Ob koncu je bil zadovoljen, da zaradi upoštevanja pravil varstva pri delu niso imeli nobene delovne nesreče, zaradi prometa pa tudi ni bilo večjih zastojev pri prevozih.

SLOVENSKA VOJSKA VKLJUČENA V PREVOZE VODE IN LOGISTIČNO PODPORO

Slovenska vojska je poleg izvajanja prevozov s sedmimi cisternami, štirimi z zmogljivostjo deset kubičnih metrov in tremi z zmogljivostjo sedem kubičnih metrov, zagotavljala tudi logistično podporo tej nalogi za vse sodelujoče z nastanitvenimi zmogljivostmi in zagotavljanjem obrokov v postojnski vojašnici. Nalogo so izvajali 24 ur na dan in sedem dni v tednu v povprečju s 25 vojakmi na izmeno in častnikom za povezavo, ki je deloval v postojnski vojašnici ter skrbel za koordinacijo aktivnosti. Skupno je bilo v projekt vključenih več kot 650 pripadnikov Slovenske vojske. Poveljnik 670. logističnega polka podpolkovnik Andrej Skodič je ocenil, da je bila naloga uspešno izvedena. Dodal je, da Slovenska vojska pri taki nalogi ni sodelovala prvič, saj so leta 2011 z enoto za prečiščevanje vode več mesecev zagotavljali potrebno količino pitne vode za prebivalce na območju Loške doline.

Direktor Rižanskega vodovoda Koper Martin Pregelj se je v imenu podjetja in prebivalcev vseh štirih občin v slovenski Istri vladi zahvalil, da je slišala njihov klic na pomoč, ter vsem sodelujočim za uspešno zagotavljanje potrebnih količin pitne vode. Zahvalil se je tudi gospodarstvu in gospodinjstvom, ki so porabo vode zmanjšali na minimum, ter za pomoč sosednjima podjetjema, Kraškemu in Istrskemu vodovodu, ki sta koprsko vodooskrbno podjetje zalagala z vodo v razpoložljivih količinah.

NAJVEČJI USPEH JE, DA NI BILO ČLOVEŠKIH ŽRTEV

BESEDILO Marko Pišlar

FOTO Hrvatski vojniki

Predstavniki reševalnih enot in organizacij, ki so julija letos sodelovale pri 17-dnevnem gašenju požara na goriškem Krasu, so vodstvo Ministrstva za obrambo in Uprave za zaščito in reševanje v sredo, 8. septembra, seznanili s poročili o izvedenih aktivnostih ter intervencijskih stroških, nastalih ob gašenju obsežnega gozdnega požara v naravnem okolju. Na srečanju so bili predstavljeni tudi ukrepi za izboljšanje zmogljivosti za opazovanje, hitrejše odzivanje in gašenje gozdnih požarov. Predstavitve poročil so se v sežanski enoti Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje udeležili minister za obrambo Marjan Šarec, državni sekretar ministrstva Rudi Medved, poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Srečko Šestan ter generalni direktor Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Darko But.

Med 17. julijem in 1. avgustom je pri gašenju požara na goriškem Krasu sodelovalo več kot 15.000 gasilcev s skoraj 3500 vozili, dejavnih je bilo več kot 4500 pripadnikov podpornih služb in enot, in sicer iz Civilne zaščite, Policije, nujne medicinske pomoči, Rdečega križa Slovenije, Državne enote za varstvo pred neeksplozivnimi ubojnimi sredstvi, Slovenske vojske, Enot za hitre intervencije, Zavoda

za gozdove, ter veliko prostovoljcev in drugih reševalcev. Pri gašenju je poleg vojaških in policijskih letalnikov sodelovalo devet helikopterjev, pet letal in gasilske enote iz sedmih držav. »Ugotovili smo, da so vse službe svoje delo glede na okoliščine, s katerimi smo se spoprijeli, opravile več kot odlično,« je po sestanku povedal minister Šarec. »Vsaka služba oziroma enota, ki je sodelovala pri tem požaru, se je maksimalno potrudila,« je poudaril minister in dodal, da je najpomembnejša ugotovitev, da ni bilo ogroženo nobeno življenje, prav tako ne premoženje. Zgorela je le ena koča, pri čemer pa ni bilo žrtev. Kljub temu so na sestanku izpostavili tudi nekatere pomanjkljivosti, ki jih želijo v prihodnosti odpraviti. Te bodo upoštevali pri popravkih državnega načrta.

KLJUB USPEŠNO OPRAVLJENI NALOGI IZPOSTAVILI NEKATERE POMANJKLJIVOSTI

Z razpravo je bil kljub različnim pogledom na nekatere stvari zadovoljen

tudi republiški poveljnik Civilne zaščite Šestan, ki je ocenil, da sta bili gašenje in reševanje ob požaru dobri ter da so pripadniki vseh reševalnih služb in enot kljub zahtevnim razmeram, h katerim sta pripomogla slabo vreme in prisotnost neeksplozivnih ubojnih sredstev, številnim težavam in improvizacijam intervencijo odlično izvedli. Povedal je, da so skupaj z enotami analizirali in prepoznali dejavnike, ki bi jih lahko spremenili ali dopolnili. Izpostavil je samo nekatere. Odslej bodo na novo ali drugače opredelili sistem vodenja, pri katerem so se pokazale nekatere

**Slovenija bo
zračno floto okrepila
z nakupom manjših
letal za gašenje
Air-tractor.**

pomanjkljivosti, in sicer med strogim gasilskim in drugim delom. Šestan je povedal, da je mogoče sodelovanje med gasilci in vsemi drugimi udeleženci pri gašenju obsežnih požarov v naravnem okolju še izboljšati. Navedel je možnosti za izboljšave, na primer hitro in učinkovito evakuacijo ljudi in živali s prizadetega območja ter uporabo posebne aplikacije za obveščanje prebivalstva po pametnih telefonih s kratkimi SMS-sporočili. Ob tem je prepričan, da se bodo prizadevanja vseh udeležencev za še večji učinkovitost in uspešnost kmalu pokazala tudi v praksi.

PREDLAGALI BODO NAKUP MANJŠIH LETAL ZA GAŠENJE

Udeleženci srečanja so se strinjali, da imamo v Sloveniji odlične pehotne enote za boj z ognjem, da pa nam primanjkuje zračnih sil, s katerimi bi požar čim prej omejili. Minister Šarec je napovedal zlasti nujno okrepitev zračnih zmogljivosti za gašenje. »Treba bo razmisliti o nakupu manjših letal za gašenje Air-tractor, ki so za Slovenijo primernejša, ter o dokupu modula za gašenje za vojaško transportno letalo C-27J Spartan, ki ga dobimo prihodnje leto,« je povedal minister Šarec. Po njegovem zagotovitvi to ne bo sistem, ki bi temeljil na odmetavanju 1000-litrskih škatal z vodo na lesenih paletah, kot je to ob požaru na Krasu prikazala romunska vojska z dvema takima letaloma, temveč modul za gašenje, ki vključuje 8000-litrsko cisterno, vgrajeno v letalo. Nadgradnja letala bo stala približno sedem milijonov evrov. Minister Šarec je dodal, da je glavna usmeritev pridobiti zračno floto in da bodo ta letala v stalni pripravljenosti, tako da bi lahko hitro pogasili začetni požar, zlasti na težje dostopnih terenih.

STROŠKI INTERVENCIJE PRESEGAJO PET MILIJONOV

Stroški intervencije gašenja požara na Krasu, ki vključujejo gorivo za gasilska vozila, nadomestila delodajalcem za odsotnost gasilcev z dela, hrano, uničeno ali poškodovano opremo in sredstva ter drugo, presegajo pet milijonov evrov. Škoda, ki jo je požar povzročil gozdu, pa po prvih ocenah dosega približno 23 milijonov evrov.

NATOV STRATEŠKI KONCEPT

BESEDILLO Martin Kolenc/DOP
FOTO Nato in Bruno Toič

Voditelji držav in vlad so junija na vrhu v Madridu potrdili Natov strateški koncept, ki določa prednostne in osrednje naloge ter pristop za delovanje zavezništva v naslednjem srednjeročnem obdobju. Predhodno spodbudo za osvežitev koncepta je predstavljala proces refleksije Nato2030, na podlagi katerega so leta 2020 pripravili priporočila za prilagoditev zavezništva na spremenjene varnostne razmere in prihodnje izzive. Osmi strateški koncept Nata, ki poleg ustanovne Washingtonske pobude iz leta 1949 predstavlja enega izmed najpomembnejših dokumentov zavezništva, je bil sprejet v prelomnem obdobju, ko se je vojna spet vrnila na evropski kontinent ter ko je bila sprejeta zgodovinska odločitev za vstop Švedske in Finske v zavezništvo.

Natov strateški koncept iz leta 2010 je bil sprejet v precej drugačnih mednarodnih in varnostnih okoliščinah, pri čemer je bila tudi Rusija prepoznana kot strateška partnerica ter je bilo mogoče pričakovati, da lahko Rusija in Kitajska konstruktivno sodelujeta pri spoštovanju ter oblikovanju na pravilih

temelječega reda. Rusije zaradi njenih priključitve Krima leta 2014 ter predvsem letošnje invazije na Ukrajino ni več mogoče obravnavati kot partnerice. Ukrajinska vojna je kot ena izmed najresnejših varnostnih kriz po drugi svetovni vojni odločilno vplivala na spremenjeno razumevanje varnostnega strateškega okolja ter okrepila zavedanje o pomenu zavezništva za zagotavljanje kolektivne obrambe v Evropi. Proces neformalnih konzultacij o vsebinah strateškega koncepta se je letos začel z organizacijo štirih seminarjev, ki so dali strokovno podlago za usklajevanje, čemur je sledilo več zasedanj Severnoatlantskega sveta, ki so odločilno prispevala k dokončno potrjenemu dokumentu. Slovenija je v razpravah na različnih ravneh aktivno sodelovala in pomembno sooblikovala besedilo novega koncepta.

Z novim konceptom se za naslednjih deset let določajo prednostne naloge ter potrjujejo osrednje vrednote in temeljne naloge, kot so odvrčanje in

obramba, preprečevanje kriz in njihovo upravljanje ter kooperativna varnost. Prav tako novi koncept postavlja temelje za nadaljnje prilagajanje zavezništva. V kontekstu zaostrenih varnostnih razmer daje tudi ustrezen okvir za obsežno vojaško preobrazbo zavezništva in usmeritve za zagon novega cikla Natovega obrambnega načrtovanja.

STRATEŠKO VARNOSTNO OKOLJE IN VOJNA V UKRAJINI

Besedilo koncepta prepoznava spremenjeno varnostno okolje, v katerem zaradi

Voditelji držav Nata so v luči vojne v Ukrajini potrdili Natov strateški koncept.

širših implikacij vojne v Ukrajini in nevarnosti razširitve konflikta na druga območja ni več mogoče izključiti možnosti napada na teritorialno suverenost evro-atlantskega prostora. Smo v času strateškega tekmovanja, ko nasprotniki pospešeno razvijajo visokozmogljive vojaške zmogljivosti, izkoriščajo ranljivost zaveznic ter spodkopavajo na pravilih temelječ mednarodni red. V nasprotju s prejšnjim konceptom, ki je še vedno ohranjal manevrski prostor za oblikovanje strateškega partnerstva med Natom in Rusijo, je ta zdaj razumljena kot najbolj neposredna grožnja varnosti zaveznic, ki z uporabo različnih vojaških, političnih in ekonomskih sredstev uveljavlja svoj vpliv znotraj svojega vplivnega območja. Potrjuje se zaveza, da bo zavezništvo še naprej zagotavljalo kredibilno odvrčanje in obrambo, krepilo svojo odpornost ter podpiralo partnerje pri zoperstavljanju ruskemu vmešavanju in agresiji. Pri tem je koncept jasen, da Nato ostaja obrambno zavezništvo, zato kot tak ne predstavlja konkretne grožnje Ruski federaciji, ki pa je zaradi agresivnih ravnanj ne moremo več razumeti kot partnerice.

Prvič v zgodovini se obravnava vzpon Ljudske republike Kitajske, ki je v besedilu koncepta prepoznana kot sistemski izziv evro-atlantski varnosti. Izpostavljen je vpliv njene vojaške posodobitve ter uporabe različnih političnih, ekonomskih in vojaških orodij za povečanje svojega globalnega projiciranja moči na območja, ki so v njenem strateškem interesu. Za naslovitev izzivov, ki jih Kitajska predstavlja za zavezništvo, je nujen skupen odziv. Zato bodo zaveznice okrepile skupno zavedanje, odpornost in pripravljenost ter izpopolnile orodja za zoperstavljanje njenim prisilnim taktikam in poskusom za razdelitev zavezništva. Hkrati pa mora Nato ostati odprt za konstruktiven dialog s Kitajsko, s ciljem oblikovanja vzajemne transparentnosti in zaščite zavezniških varnostnih interesov. Strateški koncept posebej obravnava krepitev strateškega partnerstva med Rusijo in Kitajsko, ki je usmerjeno v spodkopavanje vrednot na pravilih temelječega mednarodnega reda. Terorizem v vseh svojih oblikah ostaja najbolj neposredna asimetrična grožnja

mednarodnemu miru in varnosti, zato je v novem konceptu izražena skrb glede razširjanja transnacionalnih terorističnih mrež ter krepitve njihovih zmogljivosti in naložb v nove tehnologije. Dodatno so izpostavljene grožnje v kibernetnem prostoru in vesolju, ki sta bila pred časom, poleg kopenske, zračne in pomorske, potrjena kot Natovi operativni domeni. V konceptu so izpostavljeni tudi pomen prebojnih tehnologij v smislu priložnosti in tveganj, erozija mednarodnih režimov nadzora oborožitve ter vpliv podnebnih sprememb na varnost. Zaradi raznovrstnih učinkov podnebnih sprememb, ki delujejo kot multiplikator groženj na različnih področjih, koncept dodaja novo ambicijo, in sicer da Nato postane vodilna mednarodna organizacija za razumevanje in prilagajanje podnebnim spremembam na varnostnem področju.

NATOVE TEMELJNE NALOGE

Kljub enakovrednemu statusu in pomenu vseh treh temeljnih nalog zavezništva je mogoče v novem konceptu zaznati, da bo v prihodnosti več pozornosti usmerjene na odvrčanje in obrambo kot temeljema 5. člena Severnoatlantske pogodbe. Nato se v tem smislu vrača k svojemu temeljnemu poslanstvu, to je zagotavljanje kolektivne obrambe evro-atlantskega prostora, ob ohranjanju pomena kriznega upravljanja in preprečevanja kriz ter kooperativne varnosti. Koncept potrjuje Natovo zavezo, da bo povečal sposobnost odvrčanja in obrambe vzdolž vseh domen in smeri, skladno s 360-stopinjskim pristopom. Kot odziv na največjo varnostno krizo v Evropi po koncu druge svetovne vojne, ki je zamajala temelje evropske varnostne ureditve, je bila sprejeta enotna odločitev za krepitev odvrčalne in obrambne drže na celotnem Natovem vzhodnem krilu. Pri tem je treba poudariti, da se je stopnja hitrosti in enotnosti odziva zavezništva na rusko vojaško invazijo v Ukrajini pokazala kot zgodovinsko precedenčna. Prvič so bili aktivirani načrti postopnega odzivanja in s tem elementi Natovih odzivnih sil, povečali so se prispevki v misijo Okrepljena prednja prisotnost, okrepile so se pomorske in letalske zmogljivosti. Ustanovljene so bile štiri dodatne večnacionalne bojne skupine v Bolgariji in Romuniji ter na Madžarskem in Slovaškem, ki bi bile, tako kot tiste v baltskih državah in na Poljskem, po potrebi hitro okrepljene do ravni brigade. S tako prilagoditvijo kombinacije bojno učinkovitejših sil na terenu bo omogočena okrepljena obrambna in odvrčalna sposobnost kot prispevek h kolektivni obrambi zavezništva. Slovenija se je na spremenjene varnostne razmere odzvala z napotitvijo lahke motorizirane čete, ki od začetka junija skupaj s pripadniki oboroženih sil Češke, Nemčije, Nizozemske, Poljske in ZDA deluje v okviru aktivnosti okrepljene pozornosti na Slovaškem. Med pomembnejšimi rezultati letošnjega Natovega vrha v Madridu so bile tudi napovedi generalnega sekretarja zavezništva Jensa Stoltenberga glede znatnega povečanja bazena odzivnih sil s 40.000 na 300.000, kar bo za zaveznice zaradi ekonomske krize in omejenih finančnih virov predstavljalo dodatne izzive. V podporo novemu modelu sil bo treba zagotavljati celoten spekter sil, robustno, odporno in integrirano poveljniško strukturo, nadaljevati usklajevanje nacionalnih in Natovih obrambnih načrtov ter te redno preigravati v okviru vojaških vaj. Poudarjena je tudi nujnost pospešitve digitalne transformacije in naložb v inovacije v luči ohranitve tehnološke prednosti, krepitve odpornosti ter učinkovitega delovanja v vesolju, kibernetnem prostoru in v okviru hibridnih operacij. Izpostavljena sta tudi pomen jedrskega odvrčanja in nadaljevanje prizadevanj pri nadzoru nad oborožitvijo, katerega namen je zmanjšati tveganja ter okrepiti varnost in transparentnost. Ob vračanju retorike iz obdobja hladne vojne in ruskih groženj z uporabo jedrskega orožja se ponovno potrjuje pomen ohranjanja Natovih strateških jedrskih

zmogljivosti, ki bodo pomembne pri ohranjanju miru ter odvrčanju agresije nasprotnikov. Manjša pozornost je namenjena poglavju o kriznem upravljanju, ki so ga prvič izpopolnili s pomenom preprečevanja kriz. V ta namen bo zavezništvo krepilo pripravljenost sil, vojaške in civilne zmogljivosti ter koordinacijo civilno-vojaškega sodelovanja. Z rednimi vajami kriznega odzivanja se bo več vlagalo v odzivanje na krize, izboljšanje pripravljenosti in krizno upravljanje. Na podlagi naučenih lekcij iz operacij kriznega odzivanja v zadnjih treh desetletjih, vključno z umikom sil iz Afganistana, bo zavezništvo stremelo k razvoju potrebnih zmogljivosti za podporo civilnim kriznim operacijam, zaščiti in reševanju ter spoprijemanju s posledicami podnebnih

sprememb in prehranske ter zdravstvene krize. Nov element koncepta predstavlja vključitev celostnega človekovega pristopa k varnosti, ki bi moral postati osrednji del pristopa h kriznemu upravljanju in preventivnemu delovanju. V okviru kooperativne varnosti so partnerstva predstavljena kot glavni element uspešnosti delovanja zavezništva. V tem smislu koncept prepoznava pomembnost ohranitve Natove politike odprtih vrat, ki omogoča pridružitve vsem evropskim demokratičnim državam, ki delijo vrednote zavezništva ter so pripravljene prevzeti odgovornost in dolžnosti članstva v Natu. V luči komplementarnega in enotnega odzivanja na rusko vojaško agresijo v Ukrajini in vse bolj zaostrenih varnostnih razmer se visoko na agendo postavlja strateško

☐ **Slovenija se je na spremenjene varnostne razmere odzvala z napotitvijo čete na Slovaško.**

partnerstvo z Evropsko unijo. Ambicije so okrepiti politične konzultacije in sodelovanje na različnih področjih skupnega interesa, kot so vojaška mobilnost, odpornost, podnebne spremembe, prebojne tehnologije, ženske, mir in varnost ter zoperstavljanje kibernetnim in hibridnim grožnjam. Podpis tretje skupne deklaracije med Natom in Evropsko unijo bi to sodelovanje dodatno poglobil. Kot strateškega pomena za zavezništvo sta izpostavljeni regiji Zahodnega Balkana in Črnega morja, v katerih bo Nato še naprej podpiral evro-atlantsko perspektivo zainteresiranih držav ter krepil prizadevanje za izboljšanje njihove odpornosti na zlonamerna vmešavanja tretjih držav.

GLAVNA VODILA ZA NADALJNJO USPEŠNOST

Natov strateški koncept postavlja ustrezne temelje za obrambo zavezništva pred neposrednimi grožnjami transatlantski varnosti, ki jih predstavlja Rusija, kot tudi za naslavljanje sistemskih izzivov, ki jih prinaša Kitajska. Z njim se potrjujejo osrednje vrednote, na katerih temelji Nato, torej preprečevanje konfliktov, ohranjanje miru, svobod in v človekovih pravic ter vladavine prava, in podajajo jasne zaveze glede zagotavljanja kolektivne obrambe na podlagi 5. člena Washingtonske pogodbe. Natov boj proti terorizmu prispeva k izpolnjevanju treh temeljnih nalog, zato ostaja v ospredju 360-stopinjskega pristopa odvrčanja in obrambe pred grožnjami ter izzivi, ki jih predstavljajo teroristične skupine. Za uresničitev povečanih ambicij, izpolnitev osrednjih nalog in razvoj potrebnih zmogljivosti bo na nacionalni ravni treba zagotoviti kredibilno uresničevanje zavez za dvig nacionalnih obrambnih izdatkov, vključno z zavezami glede skupnega financiranja. V razpravah je bilo velikokrat izpostavljeno, da sprejeta Valižanska zaveza doseganja dveh odstotkov bruto domačega proizvoda za obrambne izdatke in 20 odstotkov za naložbe do leta 2024 v luči novih varnostnih razmer predstavlja minimalno izhodišče, in ne več zgornje meje. Slovenija je skladno s tem ob robu madridskega vrha napovedala, da name-rava pripraviti konkreten načrt izpolnjevanja Natovih zavez, pri čemer bo treba časovnico doseganja zavez pospešiti.

SLOVENIJA PODPIRA EVRO- -ATLANTSKO POT ČRNE GORE

BESEDILO SSK

FOTO Ministrstvo za obrambo Črne gore

Minister za obrambo Marjan Šarec je bil 20. in 21. septembra na povabilo črnogorskega obrambnega ministra mag. Raška Konjevića na uradnem obisku v Črni gori. Pogovori so potekali v prijetnem in prijateljskem vzdušju.

Srečanje je bilo namenjeno potrditvi dosedanjega dobrega sodelovanja in nadaljnji krepitvi dvostranskega ter regionalnega sodelovanja na obrambno-vojaškem področju. Sogovornika sta obisk izkoristila tudi za izmenjavo

mnenj o trenutnih političnih in varnostnih razmerah v Črni gori, perspektivi Črne gore in Zahodnega Balkana v evropskih integracijah ter udeležbi črnogorske vojske v mednarodnih operacijah in na misijah. »Slovenija je vedno podpirala evro-atlantsko pot Črne gore. Veseli smo, da je Črna gora aktivna Natova članica, pri čemer prispeva svoj delež k skupni obrambi. Državi skupaj sodelujeta tudi na misiji v Latviji,« je pojasnil minister Šarec ter dodal, da je Slovenija vedno podpirala mir in stabilnost v regiji Zahodnega Balkana ter širše. Spomnil je, da mednarodna skupnost ob dogajanju v Ukrajini ne sme pozabiti tudi na Zahodni Balkan. Poleg dvostranskih pogovorov z delegacijo črnogorskega ministrstva se je minister Šarec srečal tudi s predsednikom Črne gore Milom Đukanovićem in člani parlamentarnega odbora za obrambo Skupščine Črne gore. V okviru obiska je bil podpisan sporazum o donaciji podvodnega plovila za prevoz potapljačev R-2, ki bo dopolnil zbirko v Parku vojaške zgodovine v Pivki, v kateri je že razstavljena podmornica P-913 Zeta, prav tako donacije Črne gore.

UMIK SLOVENIJE IZ PROGRAMA BOXER

BESEDILO SSK

Vlada Republike Slovenije se je na svoji redni seji 15. septembra seznanila z revizijskim poročilom o smotnosti nakupa bojnih kolesnih vozil 8 x 8 za potrebe Slovenske vojske čez Organizacijo za sodelovanje pri skupnem oboroževanju (Organisation Conjointe de Coopération en matière d'Armement – OCCAR).

Vlada je sklenila, da se bo Slovenija umaknila iz programa Boxer. Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije pa bo do konca leta pripravilo rešitev za oblikovanje zmogljivosti srednje bataljonske bojne skupine in srednjega bojnega izvidniškega bataljona. Pri tem bo zasledovalo cilj, da prihrani vsaj 400 milijonov evrov glede na dozdajšnje ocene. Skupni strošek vzpostavitve obeh zmogljivosti je namreč ocenjen vsaj na milijardo 842 milijonov evrov.

OBJAVE MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ŠT. 360
SEPTEMBER 2022

6226.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:

Rajmond DEBEVEC, 1963
Francka FRELIH, 1961
Marjan HANŽIČ, 1964
Hieronim KOPAC, 1966
Aleksander KOS, 1968
Samo MIHELIČ, 1965
Valter PAVLIČ, 1963
Toni RAKUŠ, 1966
Andreja ROBLEK BIZOVIČAR, 1965
Marjan SIRK, 1967
Cvetan STANKOVSKI, 1960
Dragica TRUNKL, 1962

Številka: 094-2/2022-22
Datum: 30. 5. 2022Mag. Matej TONIN
MINISTER

6227.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,

4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:

Alojz BERGINC, 1977
Albert BORDON, 1970
Robert CEGLAR, 1965
Janez DIMEC, 1969
Ljiljana JASENC, 1961
Lilijana JURISČIČ, 1962
Zlatka TRSTENJAK, 1972

Številka: 094-2/2022-23
Datum: 23. 6. 2022Marjan ŠAREC
MINISTER

6228.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

ZAHVALNO LISTINO
S SPOMINSKIM KOVANCEM
prejmejo:

Zejna HAMZIĆ, 1959
Branko PREDANIČ, 1957
Branko ŽIHER, 1965

Številka: 094-2/2022-24
Datum: 11. 7. 2022Marjan ŠAREC
MINISTER

6229.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva

za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:
major DAVID BAKCSI, 1983,
Madžarska

Številka: 094-2/2022-25
Datum: 12. 7. 2022Marjan ŠAREC
MINISTER

6230.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 95/15 in 139/20) ter prvega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) izdajam

ODREDBO
O PODELITVI PRIZNANJ
MINISTRSTVA ZA OBRAMBO

MEDALJO ZA MEDNARODNO
SODELOVANJE II. STOPNJE

prejme:
višji polkovnik YINSHENG ZHANG,
1974, LR Kitajska

Številka: 094-2/2022-26
Datum: 12. 7. 2022Marjan ŠAREC
MINISTER

6231.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in 11. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/03, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O NAPREDOVANJU NIŽJIH

VOJAŠKIH USLUŽBENCEV
V RAZREDIH

I. NAPREDOVANJE
V VIII. RAZRED:

Barbara UNK, 1965

II. NAPREDOVANJE
V VI. RAZRED:

Primož HLASTEC, 1979

III. NAPREDOVANJE
V V. RAZRED:

Bojan BABUDER, 1969
Zalka BADALIČ, 1969
Sandi BEGUŠ, 1969
Matej BREGANT, 1979
Bojana CENTA, 1966
Grozdan GRIŽANČIČ, 1967
Erika KRESAL, 1976
Mira LIPOVŠEK, 1968
Blaž MUHAR, 1971
Irena ROZMARIČ, 1970
Marija SITER, 1966
Jelka ZUPAN, 1973
Branko ZUPAN, 1967

IV. NAPREDOVANJE
V III. RAZRED:

Matej BALUT, 1978
Bojan STARIN, 1979

V. NAPREDOVANJE
V II. RAZRED:

Matej LAKOTA, 1968

Številka: 811-1/2022-11
Datum: 6. 5. 2022

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6232.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9

z dne 14. 5. 2013 s spremembami in dopolnitvami) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

I. V ČIN VIŠJEGA
PRAPORŠČAKA:

Robert BALIŽ, 1968
Anton KERIN, 1969
Matjaž NARDIN, 1971
Matjaž OSTREŽ, 1972
Marko PIRC, 1972
Boštjan RAMŠAK, 1971

II. V ČIN PRAPORŠČAKA:

Edvin AJDAROVIČ, 1974
Boštjan BERVER, 1973
Gregor BIZJAK, 1977
Silvo GRČAR, 1974
Jožica GUČEK, 1965
Boštjan Jože KOSI, 1969
Branko ROBAR, 1972
Branko ROŠKAR, 1969
Niko RUDOLF, 1968
Miha STRNAD, 197
Sebastijan ŠAVRON, 1972
Matevž ŠPINDLER, 1978
Damjan TERŠEK, 1972
Matej VIDE, 1972
Matjaž ZALOKAR, 1970
Damijan ŽAGAR, 1970

III. V ČIN VIŠJEGA ŠTABNEGA
VODNIKA:

Aleš ANŽIČ, 1978
Martina BOŠTJANČIČ, 1969
Damijan FINC, 1973
Gorazd FURLAN, 1978
Ines MARINŠEK, 1979
Mladen MIHELIČ, 1971
Jernej MODIČ, 1984
Emanuela POŽAR, 1973
Boštjan SEVČNIKAR, 1975
Srečko SKOČIR, 1973
Francišek SVET, 1980
Tomaž ŠVEIGL, 1974
Marko TAUČER, 1974
Boštjan TURK, 1979
David VERŠNIK, 1975
Damir VOGRINEC, 1974
Toni ŽARN, 1976
Tomaž ŽEMVA, 1973

IV. V ČIN ŠTABNEGA VODNIKA:

Metod BIZJAK, 1976
Miha BOŽIČ, 1980

Samo BRICELJ, 1986
Jure DETERDING, 1984
Rok DRAKULIČ, 1984
Milena GALUF, 1981
Mitja JUG, 1972
Uroš JURJEC, 1982
Edvard KAC, 1978
Tadej LAH, 1981
Marjan LJUBEC, 1981
Ciril MAVER, 1979
Rok MIKUŠ, 1983
Matej NEMANIČ, 1980
Boštjan OSOVNIK, 1978
Andrej PROSEN, 1979
Silva RUDOLF, 1984
Jože SEBANC, 1980
Nadja ŠIBILA, 1982
Dejan ŠTUMPFEL, 1979
Nenad Andraž VUKOVIČ, 1980
Nino ZALAR, 1983
Andrej ZUPAN, 1982
Simon ŽAGAR, 1982

V. V ČIN VIŠJEGA VODNIKA:

Uroš BAJT, 1982
Peter BEVC ŠEKORANJA, 1979
Branimir BOGOJEVIČ, 1989
Jože BRGLEZ ,1980
Nejc BURIČ, 1988
Haris BURZIČ, 1988
Boštjan CÔR, 1991
Kristijan ČERVINSKI, 1989
Marko GAČIČ, 1990
Blaž GRADIŠAR, 1992
Aleksandar GRUBEŠIČ, 1989
Bojan KOLEDNIK, 1979
Sašo KOS, 1977
Peter KOSTANJŠEK, 1990
Andraž KOŠMRLJ, 1988
Sergej KOTNIK, 1985
Milan LEVIČAR, 1991
Rok LOPAN, 1989
Nejc MACUR, 1992
Andrej MARINČIČ, 1994
Matic MURN, 1991
Anže NOVAK, 1991
Barbara OVČJAK, 1989
Primož PAJNKIHAR, 1986
Mičo PANIČ, 1987
Andrej PLETERŠEK, 1990
Luka POZNIČ, 1990
Sašo PRISLAN, 1983
Žiga RAZBORŠEK, 1989
Matija ROŽANC, 1988
Mišel ŠKVORC, 1987
Sandi ŠOLMAN, 1990
Nejc ŠOMEN, 1985

Primož TEKAVČIČ, 1991
Rok VALIČ, 1984
Urban ZUPANČIČ, 1991

Številka: 811-1/2022-1
Datum: 13. 5. 2022

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6233.

Na podlagi 63.a člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15) in drugega odstavka 3. člena Uredbe o vojaških uslužbencih (Uradni list RS, št. 54/2003, 119/07 in 88/15) izdajam

UKAZ
O POTRĐITVI RAZREDA NIŽJIM
VOJAŠKIM USLUŽBENCEM

I. POTRĐITEV V. RAZREDA:

Aleksandra OREB, 1982
Uroš REPŠE, 1980
Aleksandra ŠIBELJA, 1979
Natali VARGA, 1984

II. POTRĐITEV IV. RAZREDA:

Domen DORNIK, 1991
Gašper KOSMAČ, 1983

III. POTRĐITEV I. RAZREDA:

Igor VRTAČNIK, 1975

Številka: 811-1/2022-2
Datum: 13. 5. 2022

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6234.

Na podlagi sedmega odstavka 63. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo, 138/04 – skl. US, 53/2005 – skl. US, 96/12 – ZPIZ-2, 95/15), 9. in 10. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) ter 26. člena Pravilnika o pripravi, potrjevanju in podpisovanju dokumentov ter o poročanju

glede sprejetih oziroma izdanih dokumentov (MO; št. 0070-12/2013-9 z dne 14. 5. 2013 s spremembami in dopolnitvami) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU PODČASTNIKOV

I. V ČIN ŠTABNEGA
PRAPORŠČAKA:

Robert ROTAR, 1974
Ivan ŠUŠNJARA, 1968

II. V ČIN VIŠJEGA
PRAPORŠČAKA:

Marko MARGUČ, 1973

II. V ČIN PRAPORŠČAKA:

Mitja HORN, 1978
Matjaž MLADIČ, 1972

IV. V ČIN ŠTABNEGA VODNIKA:

Gregor GORIŠEK, 1985
Milan INTIHAR, 1973
Boris LIKAR, 1982
Robert ROSA, 1985
Lenart ŽNIDERŠIČ, 1985

Številka: 811-1/2022-3
Datum: 15. 5. 2022

Generalmajor
Robert GLAVAŠ
NAČELNIK GENERALŠTABA SV

6235.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

ZAHVALO POVELJNIKA
RB 1. BR

prejme:
LjerkO LOVAS, 1966

Številka: 094-4/2022-2

Datum: 21. 1. 2022

Major
Bojan LESKOVAR
POVELJNIK BATALJONA

6236.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа 72. BR št. 094-3/2013-170 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
72. BRIGADE SV

BRONASTO MEDALJO 72. BR

prejme:
Klemen JAUNIG, 1971

Številka: 094-4/2022-3
Datum: 1. 2. 2022

Polkovnik
Boštjan BAŠ
POVELJNIK 72.BRIGADE

6237.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uказа 74. PEHP št. 094-3/2013-169 z dne 15. 1. 2014 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
74. PEHOTNEGA POLKA SV

I. BRONASTO MEDALJO 74. PEHP

prejmejo:
Blaž BRUMEC, 1987
Maja NEUDAUER, 197
Aleš OZVALDIČ, 1982
Matej ROJKO, 1979

II. BRONASTO PLAKETO 74. PEHP

prejme:
Leon OROSEL, 1971

III. POHVALO POVELJNIKA
74. PEHP

prejmejo:
Benjamin BAŠEK, 2000
Matjaž BRUMEN, 1989
Davor BUDJA, 1978
Adnan HUSANOVIĆ, 1980
Dušan KOČEVAR, 1971
Nejc KOZEL, 1991
Dušan MASTINŠEK, 1979
Sabina PISANEC, 1978

IV. ZAHVALO POVELJNIKA
74. PEHP

prejmejo:
Silvo GRIČNIK, 1977
Robert HARTMAN, 1978
Robert HOLC, 1977
Valentina KLEMENČIČ, 1981
Vito SAGADIN, 1977
Urška TIČ, 1990

Številka: 094-4/2022-4
Datum: 16. 2. 2022

Podpolkovnik
Jure HIMELRAJH
POVELJNIK POLKA

6238.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21)
in Ukaza CZU št. 094-5/2013-163 z
dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE SV

I. BRONASTO MEDALJO CZU

prejmejo:
Marko FLORJANČIČ, 1989
Simon GODINA, 1972
Aljoša PAHOR, 1972
Matjaž SEDMAK, 1970
Marjan ŽAGAR, 1967

II. POHVALO POVELJNIKA CZU

prejmejo:
Uroš DOLENC, 1979
Dejan DROBNIČ, 1979
Robert JENKO, 1969

Roman KIRN, 1974
Margareta KNAFELC, 1973
Matjaž LORENČIČ, 1976
Tadej RAJH, 1982
Sandi ŠTEMBERGER, 1994

Številka: 094-4/2022-6
Datum: 17. 2. 2022

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA

6239.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18, 32/21),
Ukaza o priznanjih načelnika GŠSV
št. 094-5/2013-260 z dne 17. 1. 2014
in Ukaza o priznanjih Poveljstva sil
Slovenske vojske št. 094-4/2018-29
z dne 31. 7. 2018 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

POHVALO POVELJNIKA PS

prejme:
Viktor SLUGA, 1975

Številka: 094-4/2022-5
Datum: 18. 2. 2022

Generalmajor
Mihec ŠKERBINC
POVELJNIK SIL SV

6240.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in
32/21) in Ukaza 72. BR št. 094-3
/2013-170 z dne 15. 1. 2014 z dopol-
nilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
72. BRIGADE SV

SREBRNO MEDALJO 72. BR

prejme:
Jožef KOŠČAK, 1962

Številka: 094-4/2022-7
Datum: 4. 3. 2022

Polkovnik
Boštjan BAŠ
POVELJNIK 72. BRIGADE

6241.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,
4/11, 86/11, 105/13, 37/15,72/18
in 32/21) in Ukaza CZU št. 094-5
/2013-163 z dne 5. 11. 2013 z do-
polnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE SV

I. BRONASTO MEDALJO CZU

prejme:
Natalija KODRIČ, 1966

II. POHVALO POVELJNIKA CZU

prejme:
Robert JENKO, 1969

Številka: 094-4/2022-8
Datum: 21. 3. 2022

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA

6242.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,
4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18
in 32/21) in Ukaza ŠPČ št. 094-5
/2013-188 z dne 20. 11. 2013 z do-
polnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ ŠOLE
ZA PODČASTNIKE SV

I. ZLATO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Damjan BENKOVIČ, 1977

II. SREBRNO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Andrej RAJŠP, 1977

III. BRONASTO PLAKETO ŠPČ

prejme:
Ivan BLAŽIČ, 1972

Številka: 094-4/2022-9
Datum: 24. 3. 2022

Major
Jurij GORENC
NAMESTNIK POVELJNIKA ŠPČ

6243.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21)
in Ukaza o priznanjih Orkestra Slo-
venske vojske št. 094-4/2019-9 z
dne 9. 4. 2019 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
ORKESTRA SLOVENSKE VOJSKE

BRONASTO MEDALJO ORKSV

prejme:
Marko HLASTEC, 1966

Številka: 094-4/2022-10
Datum: 25. 3. 2022

Podpolkovnik
Janez KLJUN
POVELJNIK ORKESTRA

6244.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in
32/21) in Ukaza LOGBR št. 094-5
/2013-178 z dne 12. 11. 2013 z do-
polnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
LOGISTIČNE BRIGADE SV

BRONASTO MEDALJO LOGBR

prejmejo:
Blaž LENČEK, 1972
Mejsut LIKA, 1967
Franci PETERMAN, 1964
Bojan SELIŠKAR, 1957
Miro ŠTULAR, 1964

Številka: 094-4/2022-11
Datum: 28. 3. 2022

Polkovnik
Franjo LIPOVEC
POVELJNIK BRIGADE

6245.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obram-
bo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11,
86/11, 105/13, 37/15,72/18 in 32/21)
in Ukaza CVŠ št. 094-5/2013-164 z
dne 5. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
CENTRA VOJAŠKIH ŠOL

I. SREBRNO MEDALJO CVŠ

prejmejo:
Denis ČALETA, 1969
Ervin HARTMAN, 1964
Jelka KROŠELJ, 1980
Mitja LESJAK, 1982

II. BRONASTO MEDALJO CVŠ

prejmejo:
Avguštin BURG, 1972
Igor CEBEK, 1967
Tomaž Kladnik, 1964
Mitja KOTNIK, 1982
Andrej KUHAR, 1971
Boštjan LESJAK, 1970
Ivan TURNŠEK, 1966
Aleksander VIDOVIČ, 1971

III. POHVALO POVELJNIKA CVŠ

prejmejo:
Sandi DRAŠKOVIČ, 1978
Srečko HORVAT, 1983
Urška PRELOG, 1978

Številka: 094-5/2022-82
Datum: 29. 3. 2022

Brigadir
Peter ZAKRAJŠEK
POVELJNIK CVŠ

6246.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in
Ukaza o priznanjih načelnika Povelj-
stva sil Slovenske vojske št. 094-4
/2018-29 z dne 31. 7. 2018 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJSTVA SIL SV

POHVALO POVELJNIKA PS

prejmejo:
Pavel FAJFAR, 1980
Mojca FLERIN DREVENŠEK, 1980
Aleksander JOVIČ, 1977

Številka: 094-4/2022-12
Datum: 4. 4. 2022

Brigadir
Franc KORAČIN
NAMESTNIK POVELJNIKA SIL SV

6247.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Uka-
za 10. PEHP št. 094-3/2014-203 z dne
6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
10. PEHOTNEGA POLKA SV

I. SREBRNO MEDALJO 10. PEHP

prejme:
Jure DETERDING, 1984

II. BRONASTO MEDALJO 10. PEHP
prejmejo:

Robert AŠČIĆ, 1988
Jure BABNIK, 1987
Matija ČERNE, 1988
Matjaž JAZBEC, 1978
Nenad RIKIĆ, 1975

III. BRONASTO PLAKETO
10. PEHP
prejme:
GARDNA ENOTA SV

IV. POHVALO POVELJNIKA
10. PEHP
prejmejo:
Gašper BIZJAK, 1990
Primož BOŽIČ, 1996
Brane DOBLEKAR, 1979
Domagoj KALŠAN, 1994
Dejan KRALJ, 1987
Domen KRIŽAN, 1992
Jure LEGAN, 1984
Lovro MANDELJ, 1985
Dušan PAVLI, 1974
Denis PETEK, 1989
Miha RAKAR, 1980
Matic SVETINA, 1991
Timon SVETLIN, 1994
Sanja ŠETAR, 1987
Matej ZAVRŠNIK, 1976

Številka: 094-4/2022-13
Datum: 6. 4. 2022

Major
Tomaž HRVATIN
POVELJNIK 10. PEHP

6248.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04
– uradno prečiščeno besedilo),
drugega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,
4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18
in 32/21) in Ukaza o priznanjih
Gardne enote Slovenske vojske št.
094-4/2018-21 z dne 14. 6. 2018
izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
GARDNE ENOTE

I. SREBRNO MEDALJO GARDE SV
prejme:
Marko ŠAVC, 1988

II. BRONASTO MEDALJO
GARDE SV
prejme:
Uroš KOZMELJ, 1989

III. BRONASTO PLAKETO
GARDE SV
prejme:
Fredri SIMONIČ, 1973

IV. GARDNO LISTINO
prejme:
Maks GORIŠEK, 2001

Številka: 094-4/2022-14
Datum: 12. 4. 2022

Podpolkovnik
Marko HLASTEC
POVELJNIK GARDNE ENOTE

6249.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni
list RS, št. 103/04 – uradno prečiš-
čeno besedilo) ter 2., 3. in 4. čle-
na Uredbe o činih in poviševanju v
Slovenski vojski (Uradni list RS, št.
99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15
in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA

V ČIN PODDESETNIKA:
Ilj KRAJNC, 1998
Jan VENKO, 1990

Številka: 811-3/2022-7
Datum: 19. 4. 2022

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6250.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04
– uradno prečiščeno besedilo),
drugega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva
za obrambo (Uradni list RS, št.
41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15,
72/18 in 32/21) in Ukaza VEŠC št.
094-6/2022-10 z dne 28. 2. 2022
izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
VEŠČINSKEGA CENTRA SV

I. BRONASTO MEDALJO VC
prejmejo:
Luka DRAGIN, 1989
Jaka DROBNIČ, 1982
Anže GOLOB, 1991
Mitja MOČNIK, 1970
Luka RAVNIKAR, 1990
Iztok ROŽANC, 1985
Franko SULJKANOVIĆ, 1968
Robert ŠAJN, 1972

II. ZLATO PLAKETO VC
prejme:
PROSTOVOLJNO GASILSKO
DRUŠTVO VIPAVA

Številka: 094-4/2022-15
Datum: 19. 4. 2022

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA

6251.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04
– uradno prečiščeno besedilo),
drugega odstavka 80. člena Pra-
vilnika o priznanjih Ministrstva za
obrambo (Uradni list RS, št. 41/07,
4/11, 86/11, 105/13, 37/15 72/18 in
32/21) in Ukaza 107. LEBA št. 094-5/
2013-165 z dne 7. 11. 2013 izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
107. LETALSKE BAZE SV

I. ZLATO MEDALJO 107. LEBA
prejme:
Denis BRINOVEC, 1966

II. BRONASTO MEDALJO
107. LEBA
prejmejo:
Vinko BOSINA, 1966
Franc CVELBAR, 1973
Josip FINK, 1981
Tanja SAJE ČELOFIGA, 1980
Jože SEBANC, 1980

III. POHVALO POVELJNIKA
107. LEBA

prejmejo:
Ivica GRADIŠAR BAHTIJAREVIKJ,
1980
Drago JANŽIĆ, 1980
Nina KOTAR, 1981
Davorin LEVIČAR, 1975
Danijel OGOREVC, 1979
Matjaž ŠAUBAH, 1972

Številka: 094-4/2022-16
Datum: 20. 4. 2022

Podpolkovnik
Janez KRAŠEVEC
POVELJNIK LETALSKE BAZE

6252.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni list
RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Ured-
be o činih in poviševanju v Slovenski
vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05,
34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKA
157. LOGISTIČNEGA POLKA

v čin poddesetnika:
Simon SRNKO, 1982

Številka: 811-3/2022-8
Datum: 20. 4. 2022

Podpolkovnik
Benjamin KOVAČIČ
POVELJNIK POLKA

6253.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni
list RS, št. 103/04 – uradno prečiš-
čeno besedilo) ter 2., 3. in 4. čle-
na Uredbe o činih in poviševanju v
Slovenski vojski (Uradni list RS, št.
99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15
in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
20. PEHOTNEGA POLKA

I. V ČIN DESETNIKA:
Blaž ADAMIČ, 1996

II. V ČIN PODDESETNIKA:

Mihajlo DOKL, 1995
Denis HUJS, 1996

Številka: 811-3/2022-14
Datum: 3. 5. 2022

Podpolkovnik
Andrej KRIVEC
POVELJNIK POLKA

6254.
Na podlagi 54. člena Zakona o ob-
rambi (Uradni list RS, št. 103/04 –
uradno prečiščeno besedilo), dru-
gega odstavka 80. člena Pravilnika
o priznanjih Ministrstva za obrambo
(Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11,
105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in
Ukaza PŠŠ št. 094-5/2013-181 z dne
13. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
POVELJNIŠKO-ŠTABNE SOLE SV

I. ZLATO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Milan REŽONJA, 1973

II. SREBRNO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Sašo HAJNŠEK, 1978

III. BRONASTO PLAKETO PŠŠ
prejme:
Saša GALIČIČ, 1977

Številka: 094-4/2022-17
Datum: 3. 5. 2022

Polkovnik
Ivan TURNŠEK
POVELJNIK

6255.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni list
RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Ured-
be o činih in poviševanju v Sloven-
ski vojski (Uradni list RS, št. 99/02,
87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19)
izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV CENTRA
ZA ZDRUŽENO USPOSABLJANJE

V ČIN NADDESETNIKA:
Dejan DROBNIČ, 1979
Gvido GOLičNIK, 1980
Peter JAKSETIČ, 1984

Številka: 811-3/2022-10
Datum: 13. 5. 2022

Polkovnik
Boško HAUPT
POVELJNIK CENTRA

6256.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni
list RS, št. 103/04 – uradno prečiš-
čeno besedilo) ter 2., 3. in 4. čle-
na Uredbe o činih in poviševanju v
Slovenski vojski (Uradni list RS, št.
99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15
in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV I. BRIGADE

V ČIN DESETNIKA:
Tjaša ŠALAMON, 1988

Številka: 811-3/2022-19
Datum: 15. 5. 2022

Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK BRIGADE

6257.
Na podlagi četrtega odstavka 62.
člena Zakona o obrambi (Uradni list
RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno
besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Ured-
be o činih in poviševanju v Slovenski
vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05,
34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
POGODBENE REZERVNE SESTAVE
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

V ČIN PODDESETNIKA:
Aleš KOVAČ, 1977
Nenad MIKUNOVIČ, 1976
Anže ŠLIBAR, 1990

Številka: 811-3/2022-11
Datum: 15. 5. 2022

Podpolkovnik
Dragan MARIĆ
POVELJNIK RB 1. BR

6258.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

V ČIN NADDESETNIKA:
Dejan ČEŠAREK, 1985
Marcela MERSLAVIČ, 1981

Številka: 811-3/2022-12
Datum: 15. 5. 2022

Podpolkovnik
Dragan MARIĆ
POVELJNIK BATALJONA

6259.

Na podlagi četrtega odstavka 62. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo) ter 2., 3. in 4. člena Uredbe o činih in poviševanju v Slovenski vojski (Uradni list RS, št. 99/02, 87/05, 34/06, 116/07, 39/15 in 73/19) izdajam

UKAZ
O POVIŠANJU VOJAKOV 153.
LETALSKOTEHNIČNE ESKADRILJE

I. V ČIN DESETNIKA:
Aljaž ZIDAR, 1990

II. V ČIN PODDESETNIKA:
Matjaž LAZAR, 1998
Alen POTNIK, 1997
Anže RABZELJ, 1998
Lan ŠANTL, 2000

Številka: 811-3/2022-13
Datum: 15. 5. 2022

Podpolkovnik
Andrej KLINAR
POVELJNIK ESKADRILJE

6260.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

I. ZLATO MEDALJO RB 1. BR
prejme:
Tomaž ŽBOGAR, 1977

II. SREBRNO MEDALJO RB 1. BR
prejme:
Srebrenko RAKOVIĆ, 1979

III. BRONASTO MEDALJO
RB 1. BR
prejmejo:
Maja ANDREJEK, 1976
Simon ČEBOKLI, 1990
Valentina FRANK, 1978
David VERŠNIK, 1975

IV. POHVALO POVELJNIKA
RB 1. BR
prejmejo:
Adrijana BÜDEFELD, 1983
Jaša COTIČ, 1992
Uroš ČRNIGOJ, 1993
Sebastijan DOBRAVEC, 1977
Peter JAGER, 1970
Matej MAČEK, 1980
Primož PEKLAR, 1980
Klemen ŠAVLI, 1990
Petra ŠIŠKO, 1981
Žiga VOVK, 1986

V. ZAHVALO POVELJNIKA
RB 1. BR
prejmeta:
Matej AHAČEVČIČ, 1973
Franc MAJCEN, 1964

Številka: 094-4/2022-19
Datum: 17. 5. 2022

Podpolkovnik
Dragan MARIĆ

POVELJNIK BATALJONA

6261.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza RB 1. BR št. 094-3/2014-170 z dne 6. 1. 2015 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
RODOVSKEGA BATALJONA
I. BRIGADE

BRONASTO MEDALJO RB 1. BR
prejme:
Janže KLUN, 1981

Številka: 094-5/2022-170
Datum: 17. 5. 2022

Podpolkovnik
Dragan MARIĆ
POVELJNIK RB 1. BR

6262.

Na podlagi 54. člena Zakona o obrambi (Uradni list RS, št. 103/04 – uradno prečiščeno besedilo), drugega odstavka 80. člena Pravilnika o priznanjih Ministrstva za obrambo (Uradni list RS, št. 41/07, 4/11, 86/11, 105/13, 37/15, 72/18 in 32/21) in Ukaza 1. BR št. 094-5/2013-155 z dne 19. 11. 2013 z dopolnilom izdajam

UKAZ
O PODELITVI PRIZNANJ
I. BRIGADE SV

ZLATO MEDALJO 1. BRIGADE
prejme:
Jure ROSULNIK, 1977

Številka: 094-4/2022-23
Datum: 27. 5. 2022

Brigadir
Boštjan MOČNIK
POVELJNIK BRIGADE

DVA PROJEKTA Z DRONI

BESEDILO SSK
FOTO Bruno Toič

Ministrstvo za obrambo je 14. septembra s podjetjem Timtec Defense podpisalo pogodbo za izvedbo dveh raziskovalno-razvojnih projektov z brezpilotnimi letali v vrednosti 895.482 evrov. Področje domačih raziskav in razvoja bo prispevalo k pospeševanju tehnološkega razvoja v Sloveniji kot tudi možnosti za prodor na tuje trge.

Pogodba vključuje dva projekta, ki ju bo izvedlo Ministrstvo za obrambo v sodelovanju s podjetjem Timtec Defense, in sicer projekt za oborožen kombiniran brezpilotni letalni sistem in projekt za boj proti rojem brezpilotnih letalnih sistemov. Namen prvega projekta je razviti sodoben oborožen kombiniran letalni sistem s pilotom ali brez, z nameščeno infrardečo in elektrooptično opazovalno napravo, možnostjo zajema visokoresolucijske slike podnevi in ponoči ter v pogojih slabe vidljivosti, z laserskim merilnikom razdalje in laserskim osvetljevalnikom ciljev ter z možnostjo namestitve koristnega tovora pod krili, kar bo omogočilo izvajanje bojne podpore in bojnega delovanja. Projekt bo trajal predvidoma 15 mesecev od sklenitve pogodbe. Namen drugega projekta pa je razviti sistem za boj proti enemu ali več brezpilotnim letalskim sistemom, ki v sodobnem vojskovanju predstavljajo nujen del zaščite sil, objektov in infrastrukture. Sistem za boj proti rojem brezpilotnih letalnih sistemov naj bi deloval na razdaljah od 50 do 2000 metrov ter bo temeljil na nekinetičnem in kinetičnem načinu delovanja. Predviden čas izvajanja tega projekta je 18 mesecev od sklenitve pogodbe. Kot je povedal obrambni minister Marjan Šarec, je podpis pogodbe uresničitev obljub, da bodo povečevali sredstva za raziskave in razvoj

ter vključili slovensko obrambno industrijo, slovensko znanje in tudi slovensko akademsko srenjo. V novem predlogu proračuna Slovenske vojske za leti 2023 in 2024 je predvideno zviševanje sredstev za raziskave in razvoj, in sicer za 10 milijonov leta 2023 in za 20 milijonov leta 2024, kar skupaj s proračunom Ministrstva za obrambo za leti 2023 in 2024 pomeni 35,5 milijona evrov sredstev za raziskave in razvoj. Minister je še dopolnil, da je Slovenska vojska tako kot vse vojske v svetu gonilo razvoja, saj so bile vse pomembne svetovne inovacije najprej razvite v vojskah, nato pa so se začele uporabljati tudi v civilnem življenju. Večinski lastnik podjetja Timtec Defense Ivo Boscarol je dan podpisa pogodbe označil kot velik mejnik za slovensko industrijo in slovensko obrambo. Povedal je, da bodo v prihodnosti brezpilotni letalniki največja grožnja, zato se jih moramo bati. Pozdravil je trend razvoja v Slovenski vojski. »Veseli me, da začnemo združevati, kar v Sloveniji imamo – ne samo industrije in razvoja, tudi akademsko sfero. Vse te ustanove potrebujejo zelo dober kader, in če bomo imeli razvoj na določeni ravni, bo kader ostajal tukaj in naši mladi ter dobri inženirji ne bodo odhajali v tujino,« je prepričan Boscarol. Na Ministrstvu za obrambo so ocenili, da so izbrali zelo pomembna projekta na hitro razvijajočem se področju. Prav tako pričakujejo, da bodo rezultati projektov zelo pomembni za Slovensko vojsko ter tudi priložnost za prodor slovenske industrije na svetovne trge.

Pogodbi sta podpisala državni sekretar MO in direktor podjetja Timtec Defense.

DVE LETI ENOTE VOJAŠKIH VADIŠČ, STRELIŠČ IN POLIGONOV

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič

V okviru Centra za združeno usposabljanje Slovenske vojske od leta 2020 deluje Enota vojaških vadišč, strelšč in poligonov. Njene glavne naloge so skrb za operativnost in redno vzdrževanje vojaških vadišč, strelšč in poligonov, zagotavljanje varnosti, priprava elaboratov ter drugih dokumentov o varnosti na območjih vojaškega usposabljanja ter izvajanje usposabljanj in tečajev za druge pripadnike Slovenske vojske. Poveljnik enote major Matjaž Slak je predstavil njeno organiziranost in načrtovano posodobitev vojaške infrastrukture, ki bo omogočala še kakovostnejše in raznovrstnejše usposabljanje Slovenske vojske.

V Slovenski vojski so se že leta 2016 začele izvajati različne dejavnosti za zagotavljanje še večje varnosti na vojaških vadiščih, strelščih in poligonih, na katerih potekajo vojaške vaje in usposabljanja. V Enoti za spremljanje in nadzor, ki je bila novonastala enota znotraj Enote osrednjih vadišč in tako predhodnica zdajšnje Enote vojaških vadišč, strelšč in poligonov, je poveljevanje prevzel major Matjaž Slak, ki se je udeležil različnih usposabljanj v tujini s področja varnosti na strelščih ter se seznanil s praksami in standardi oboroženih sil predvsem Združenih držav Amerike in Velike Britanije. »Tako smo začeli vzpostavljati sistem. Sprejeli smo številne Natove standarde in jih prenesli v prakso ter se lotili priprave različnih dokumentov. Najprej smo napisali Navodila za streljanje v Slovenski vojski, nato pa Pravilnik za zagotavljanje varnosti na vojaških vadiščih, strelščih in poligonih, v katerega so vključeni konstrukcijske zadeve in vzdrževanje ter določanje nevarnih con za vsak oborožitveni sistem, ki ga uporablja Slovenska vojska. Na podlagi teh dokumentov se je začela oblikovati Enota vojaških vadišč, strelšč in poligonov, ki je bila uradno ustanovljena leta 2020,« je razvoj pojasnil poveljnik enote, ki bo oktobra praznovala drugo obletnico začetka delovanja. Dodal je, da so nato začeli pisati nove elaborate. Ti vsebujejo najpomembnejše informacije strelšč, od nevarnih con do opredelitve ognjenih položajev in območij ciljev. »Na podlagi elaborata je mogoče dobiti jasno sliko, kaj se lahko počne na nekem vadišču oziroma strelšču. Elaborati imajo zdaj za vsa strelšča enotno zasnovo,« je razložil major Slak.

S TEČAJI USPOSABLJAJO PRIPADNIKE SLOVENSKE VOJSKE

Med novostmi, ki so se jih lotili v enoti, je poleg elaboratov še več kot 14 drugih izdelkov, kot so katalogi, izvlečki in predstavitve. Vse je dostopno na informacijskem portalu Slovenske vojske. Še posebej veliko pozornosti so namenili pripravi tečajev in usposabljanj za druge pripadnike Slovenske vojske. »Pokazalo se je, da v Slovenski vojski nismo imeli sistemskega pristopa k varnosti na strelščih niti usposabljanj, zato smo oblikovali različne

**Strelšče Bač
bo prenovljeno.**

tečaje. Najprej smo oblikovali funkcijski tečaj Organ za varnost na vojaških vadiščih, strelščih in poligonih. Tega mora opraviti vsak, ki dela v naši enoti. Skupaj s Službo za informatiko in komunikacije smo nadgradili računalniško aplikacijo UDIGISP, da je mogoče v njej, skladno s pravilnikom, izrisati nevarne cone na nekem strelšču za posamezne oborožitvene sisteme in na podlagi tega določiti območja omejevanja. Oblikovali smo tudi tečaj UDIGISP, ki je dostopen na spletu. Pripravili smo še tečaj za vodje streljanja

in varnostne nadzornike za vsa strelšča. Gre za certifikacijsko usposabljanje, namenjeno vodjem streljanj in varnostnim nadzornikom na območju vadišča Poček ter tudi na drugih strelščih v Slovenski vojski. Uspešno končan tečaj omogoča pridobitev certifikata, ki velja eno leto. Tečaj temelji predvsem na poznavanju elaborata, v enotah pa določijo, kdo se ga bo udeležil. Osnovno usposabljanje izvajamo skupaj s šolama za častnike in podčastnike. Gre za šesturni program, v okviru katerega slušatelji dobijo osnovni pogled v navodila in pravilnike o varnosti na strelščih. Te vsebine naj bi se prenesle v prenovljene programe. Nadaljevalni tečaj varnosti na strelščih je tudi del izobraževalnega programa na ravni štabnega šolanja. Veliko se izobražujemo tudi sami, sploh v tujini, kamor gremo dva- do trikrat na leto in tam spremljamo delo drugih varnostnih nadzornikov ter poskušamo izboljšave vpeljati v Slovensko vojsko,« je povedal major Slak.

POSODOBITVE VOJAŠKIH STRELIŠČ, VADIŠČ IN POLIGONOV

V enoti poleg poveljstva in operativnega centra s sedežem v postojnski vojašnici deluje še več oddelkov za upravljanje in vzdrževanje, ki bdijo nad 13 kompleksi. Kranjski oddelek skrbi za strelišči Mačkovec in Crngrob ter sobno strelišče Kranj, vipavski za sobno strelišče Vipava in strelišče Mlake, postojnski za strelišče Bloška Polica in osrednji vojaški poligon Poček, baški za strelišče Bač in strelišče Pivka, ki trenutno ni v uporabi, ter mariborski za strelišča Pečovnik, Velenik, Apače in Mačkovci pri Murski Soboti. Poveljnik Enote vojaških vadišč, strelišč in poligonov je predstavil tudi novosti in načrtovana dela na vojaški infrastrukturi. »Generalštab je že predlani sprožil obširen program prenove strelišč. Na osrednjem vadišču Slovenske vojske so bile v uporabo uvedene nove robotske tarče, lani pa tudi 50 novih dvigovalcev tarč, ki so radijsko vodeni in jih lahko postavljamo glede na scenarije vaj po željah enot. Priskrbeli smo še zabojnike za urbano vojskovanje in strelsko hišo na Mahnečah, v kateri je mogoče uporabljati vadbena sredstva. Na Počku imamo po novem še posebno leseno hišo modularne sestave, ki se jo da prilagajati za boj v naselju z uporabo bojnega streliva. Na strelišču Bloška Polica so postavljeni novi tarčni sistemi Theissen, ki omogočajo opravljanje osebne strelskega testa. Dodatno smo uredili sektor, v katerem se zdaj lahko izvajajo napredna streljanja na četrti stopnji do ravni oddelka. Strelišče je opremljeno še z novim sistemom za nastrelitev puške Lomah, ki omogoča zapis in prikaz zadetka na posebni tablici, ki jo ima strellec ob sebi. To pomeni, da strelcu ni več treba hoditi do tarče, da vidi, kam je zadel. Tako smo pospešili proces nastrelitve orožja ter ga izboljšali,« je razložil major Slak ter opisal še opremljenost in novosti na drugih streliščih. V Kranju so poleg sobnega strelišča Noptel tudi simulacijski centri za RGW-90 in Carl Gustaf. Sobno strelišče omogoča streljanje s pištolo in puško na razdalji do 25 metrov ter tudi lasersko streljanje, ki omogoča 600 in več scenarijev. »Trenutno sobno strelišče Kranj prenavljamo, ker urejamo nove materiale za lovljenje nabojev, delujoč je samo laser. Prenovili smo tudi strelišče Crngrob pri Škofji Loki s tarčnimi sistemi Theissen, omogočeno je tudi opravljanje osebne strelskega testa za pištolo, puško in puškomitraljeze do razdalje 400 metrov. V prihodnjem letu bomo nadgradili še 200- in 300-metrski sektor, ki bosta po novem omogočala še več raznovrstnosti. Posebni sektorji bodo na primer omogočali delovanje v loku 180 stopinj, tam bomo lahko izvajali dinamična streljanja in usposabljanja za bližinsko delovanje. Uredili se bodo nasipi, omejeval se bo hrup. Na strelišču Mačkovec pri Bohinjski Beli smo postavili dvigovalce tabel, v prihodnjih dveh letih nameravamo dokupiti še nove tarče,« je o streliščih na Gorenjskem povedal major Slak. Na Primorskem so v notranjem strelišču v Vipavi možnost laserskega streljanja s pištolo nadgradili še za puško. Sistem je podoben tistemu v kranjski vojašnici, saj tudi ta zdaj omogoča delovanje za več kot 600 scenarijev. Na strelišču Mlake so bili postavljeni novi tarčni sistemi. Konec septembra naj bi nadaljevali prenovno tega strelišča, vendar bo operativno že do konca leta. »Prav tako zdaj prenavljamo strelišče Bač. V sektorju A do razdalje 1000 metrov pravkar potekajo gradbena dela in nadgradnja tarčnih sistemov. To bo najboljše strelišče za puškomitraljeze, namestili bomo tudi sistem Lomah za nastrelitev in premične tarče. Nadgradili bomo še sektor B, v katerem je zdaj stometrsko strelišče, ki ga bomo razširili do razdalje 400 metrov. Dela se bodo v kratkem začela tudi v sektorju C, namenjenem za težje oborožitvene sisteme, bombomete in mitraljeze. Ta del bo operativen bo konca prihodnjega leta,« je posodobitev vadišča Bač predstavil poveljnik enote in se v nadaljevanju dotaknil še prenove strelišč v vzhodnem delu Slovenije.

V Mariboru imajo simulacijski center za RGW-90, Carl Gustaf in strelišče Noptel ter miniaturno strelišče za tank, ki so ga nadgradili s tarčnimi sistemi. »Nanje se lahko strelja z različnimi oborožitvenimi sistemi, povezanimi z laserjem. Strelišče omogoča izvajanje osebne strelskega testa za

skupne oborožitvene sisteme v simulatorju. Strelske teste oziroma standarde povezujemo z vadbenimi strukturami. Programska oprema na simulacijskih sistemih omogoča usposabljanje, kot bi potekalo na Baču, torej lahko pripadniki že pred resničnim usposabljanjem na terenu opravijo usposabljanje na teh sistemih. To je velik napredek,« je pojasnil major Slak. Nadgradili so tudi strelišče Mačkovci pri Murski Soboti. Tam so stometrsko stezo podaljšali na 300 metrov in na strelišče namestili tarčne sisteme. To strelišče bo kmalu v operativni uporabi in bo omogočalo opravljanje osebne strelskega testa, kar je pomembna pridobitev za enote Slovenske vojske v vzhodni Sloveniji. Pri Celju ima Slovenska vojska strelišče Pečovnik, za katerega se nadgradnja še načrtuje. Strelišče Apače pa je bilo leta 2017 zaprto, vendar so ga odprli za streljanje z vadbenimi sredstvi.

Ob tem pridobivajo še gradbeno dovoljenje za štiristometrsko strelišče na vrhu hriba, pri čemer bo vse narejeno tako, da se bodo naboji zadržali znotraj strelišča in bo brez nevarne cone. Začetek del je predviden v prihodnjem letu. Posodobiti si želijo tudi strelišče Velenik. Major Slak je poudaril, da se ob prenovah in posodobitvi strelišč in vadišč poskušajo držati sodobnih okoljskih smernic, kar je izziv, s katerim se spoprijemajo tudi v drugih oboroženih silah oziroma državah. »Bojna sredstva vsebujejo težke kovine, vadbena so iz plastike, ponekod uvajajo tudi zelena streliva, ki so razgradljiva. Na voljo imamo še tehnične ukrepe, kot so lovci nabojev ter postavljanje nadstreškov, da padavine ne izpirajo težkih kovin v zemljo. Veliko opozarjamo tudi na previdnost pri izlivih tekočin iz vozil, da se torej namestijo pivniki, in se poskušamo lotevati omejevanja hrupa, kar pa je marsikje težko urediti učinkovito.« Ob tem je kot trajnostno rešitev omenil tudi vzpostavljanje elektrifikacije s fotovoltaičnimi paneli na strelišču Bač, ki bo v kratkem operativno. Tako bo to prvo strelišče v Sloveniji, ki bo električno samozadostno.

ZA ČIM BOLJ CELOVITO PODPORO USPOSABLJANJEM

»Od januarja do avgusta smo imeli na streliščih naročenih 2541 aktivnosti, od katerih je bilo izvedenih slabih 2000. To pomeni, da je dejavnosti veliko in so zato pripadniki naših oddelkov zelo obremenjeni, morajo pa biti tudi fleksibilni. Trenutno je v enoti zaposlenih 63 pripadnikov. Enota je zelo motivirana. Zelo se trudimo, da vzpostavljamo okolje, primerno za

V Slovensko vojsko so bile v uporabo uvedene nove robotske tarče.

usposabljanje, in da podpiramo enote,« je major pohvalil sodelavce in dodal, da so letos vzpostavili tudi operativni center v Postojni, ki zbira in posreduje vse informacije o dogajanjih na streliščih. Varnost so okrepili še s tehničnim omejevanjem, ki ga vzpostavljajo z nameščanjem premičnih in nepremičnih zapornic, verig ter opozorilnih tabel, na katerih bodo tudi QR-kode. Spremljanje aktivnosti bodo izboljšali še z aplikacijo eVADA, ki jo trenutno še testirajo. Vanjo bodo enote neposredno vnašale naročila in rezervacije strelišč. Informacije o dogajanjih na streliščih tako za pripadnike Slovenke vojske kot za civilne osebe bodo dostopne na brezplačni telefonski številki 080 12 56, na spletni strani Slovenske vojske bo tudi ažuren interaktivni zemljevid, iz katerega bodo razvidne aktivnosti na streliščih, zanj pa bo skrbel operativni center.

IZZIVI SO KADER IN MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA

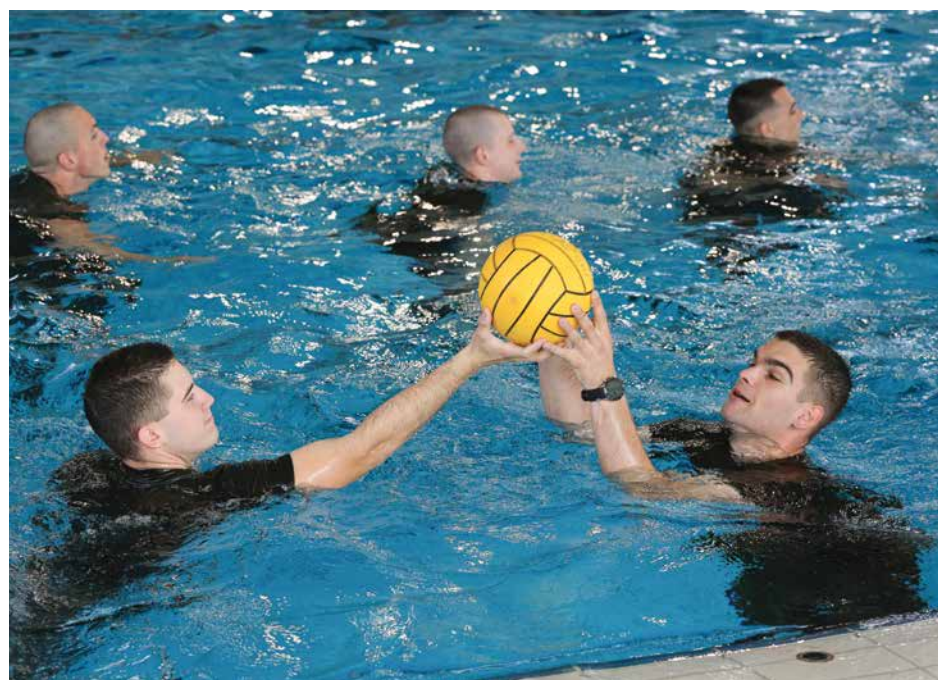
Po vzpostavitvi sistema usposabljanja, omejevanj in kontrolnih ukrepov imajo v Enoti vojaških strelišč, vadišč in poligonov še veliko načrtov. Strelišča si želijo med drugim opremiti tudi z brezpirotnimi letali za nadzorovanje določenih točk. Major Slak je pojasnil, da se spoprijemajo predvsem s kadrovski izzivi in čakajo na ustrezna materialno-tehnična sredstva, še naprej pa se bodo trudili omogočati čim bolj celovito podporo usposabljanjem. Na nekaterih streliščih že zagotavljajo sekundarno sanitetno oskrbo, saj imajo v enoti šest bojiščnih reševalcev, želijo si tudi več pirotehničnih zmogljivosti. Ob koncu je poveljnik Enote vojaških strelišč, vadišč in poligonov izpostavil odlično sodelovanje z generalštabom in poveljstvom sil, s katerima so vzpostavili dobro komunikacijo, ki omogoča pretok informacij ter skupno delovanje pri pripravi regulativnih dokumentov. Izredno dobro sodelujejo tudi s poveljstvi in enotami Slovenske vojske, ki jih za boljšo organizacijo aktivnosti vabijo na vse načrtovalne konference.

KANDIDATI ZA VOJAKE SPOZNALI BOJNO PLAVANJE

BESEDILLO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Del druge faze temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja kandidatke in kandidata za vojake, ki se trenutno urijo v štirih učnih enotah, obsega tudi dve uri bojnega plavanja. Prva je značilnosti plavanja v uniformi 22. avgusta spoznala učna enota Novo mesto. Pred olimpijskim bazenom v Kranju se je zbralo 22 kandidatov za vojake in ena kandidatka. Spremljali smo njihovo usposabljanje, ki je bilo poučno in zanimivo ter fizično zahtevno.

Avgusta in septembra so učne enote Novo mesto, Bohinjska Bela, Murska Sobota in Vipava v drugem delu temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja spoznavale bojno plavanje na bazenu v Kranju ter v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje Ig. Vodja aktivnosti višji vojaški uslužbenec XI. razreda Jani Likavec iz Športne enote Slovenske vojske je pojasnil, da kandidatke in kandidati spoznavajo, kako je pasti v vodo v uniformi ter plavati s puško, neprebojnim jopičem in čelado. Ob tem je kandidatom takoj dal jasno vedeti, da se na bazen niso prišli kopat, temveč plavat. Ogrevanju na suhem so sledile vaje v vodi, ki so se stopnjevale po zahtevnosti. Najprej so kandidati plavali oblečeni v kopalke in vojaške hlače, pri čemer so morali imeti dvignjeno eno roko, nato pa še obe, kar je bilo še posebej zahtevno. Po tem so si oblekli še kratko majico in bluzon. Sledile so vaje plavanja s pet kilogramov težko gumijasto puško, pri čemer so morali kandidati plavati čim bolj na boku, puško pa držati zunaj vode. Po dobri uri in pol različnih vaj so opravljali najtežji preizkus, in sicer plavanje po širini v

Kandidati za vojake so spoznavali, kako je plavati z vojaško opremo.

Ogrevanju na suhem so sledile vaje v vodi.

skoraj polni bojni opremi – torej v uniformi, neprebojnem jopiču, s čelado na glavi in repliko puške v dvignjeni roki. Kot je povedal vodja dejavnosti Jani Likavec, je z boljšo plavalno tehniko bojno plavanje lažje. »Ni toliko pomembna moč, z dobro tehniko se prihrani veliko energije. Teža,

TINKARA KOVAČ

»Prostovoljno služenje je dobra preizkušnja za mlade.«

BLAŽ KNAVS

»Bojno plavanje je bilo zanimivo in nam lahko še kdaj koristi.«

VVU XI. R.
JANI LIKAVEC

»Z boljšo plavalno tehniko je bojno plavanje lažje.«

ki jo imajo na sebi, še otežuje plavanje. Tokrat nimajo obutih škornjev, ker to pravila v bazenu ne dovoljujejo, sicer bi bilo že tako zahtevno plavanje še nekoliko težje,« je pojasnil. Zadnja naloga, ki so jo morali pred koncem izvesti kandidati, pa je bilo hitro slačenje uniforme v vodi.

ZANIMIVA IN POUČNA PREIZKUŠNJA

Med kandidati učne enote Novo mesto se je z bojnim plavanjem spoprijel tudi Blaž Knavs. Za prostovoljno služenje vojaškega roka se je 19-letnik po končani srednji šoli odločil, ker se želi zaposliti v Slovenski vojski. Povedal je, da so se vaje v vodi po težavnosti stopnjevale, največji izziv pa je bilo zamahovanje z rokami, potem ko so se mokra oblačila oprijela telesa. »Predzadnja vaja je bila najtežja, saj nas je puška dodatno obremenila in vlekla pod vodo, prav tako nas je pri plavanju ovirala čelada,« je razložil ter dodal, da je bilo bojno plavanje zanimiva izkušnja in tudi praktična vaja za življenje. »Če se bom kdaj nepričakovano znašel v vodi v obleki, bom vsaj vedel, kakšen je občutek in kako naj plavam,« je pojasnil kandidat, ki je zelo zadovoljen s potekom temeljnega vojaškega strokovnega usposabljanja. »Zelo je poudarjena fizična kondicija, spoznavamo veliko novih stvari in ravnamo z različnim orožjem. Zdaj se bližajo še tereni, česar se zelo veselim,« je še povedal Blaž Knavs. Edina kandidatka v učni enoti Novo mesto Tinkara Kovač se je z izzivi plavanja v uniformi odlično spoprijela. »Nikoli nisem trenirala plavanja. Plavala sem samo na morju. Preizkus plavanja v uniformi je vsekakor zanimiv. Z več teže na sebi se tudi hitreje zaduhaš. Imeli smo kar nekaj vaj in smo bili ob zadnjih najtežjih preizkušnjah že nekoliko utrujeni,« je pojasnila. Za prostovoljno služenje vojaškega roka se je bodoča študentka ekonomije odločila, da bi aktivno preživela poletje, se kaj novega naučila, stkala nova prijateljstva in preizkusila svoje meje. »Prostovoljno služenje vojaškega roka je dobra preizkušnja za mlade. S fanti smo se dobro ujeli in se razumemo,« je še dodala. Bojno plavanje je potekalo še 31. avgusta in 5. septembra na Igu za kandidatke in kandidate učnih enot Bohinjska Bela in Murska sobota, kot zadnja pa se je 12. septembra v bojnem plavanju na bazenu v Kranju preizkusila učna enota Vipava.

PROMOCIJA VOJSKE NA CELJSKEM OBRTNEM SEJMU

BESEDILO Marko Pišlar
FOTO Bruno Toič

Pred stojnico Ministrstva
za obrambo je bila gneča.

Od 14. do 18. septembra je na celjskem sejmišču potekal 54. mednarodni sejem obrti in podjetništva. Organizatorji so bili z udeležbo zelo zadovoljni, saj so presegli cilj privabiti 60.000 obiskovalcev in sejem je potekal podobno kot v obdobju pred pandemijo. Rdeča nit letošnje sejemске prireditve je bila trajnostna prihodnost, s poudarkom na samooskrbi. Med več kot 600 razstavljalci se je na notranjem in zunanem predstavitev prostoru predstavilo tudi Ministrstvo za obrambo, ki je sejem izkoristilo za promocijo vojaškega poklica ter pridobivanje kadra za zaposlitev. Sejemsko dogajanje in predstavitevno stojnico Ministrstva za obrambo si je v okviru dneva Ministrstva za obrambo oziroma Slovenske vojske v petek, 16. septembra, ogledal tudi obrambni minister Marjan Šarec s sodelavci.

DEVETNAJST LET DOBREGA SODELOVANJA

Sodelovanje med Celjskim sejmom ter Ministrstvom za obrambo in Slovensko vojsko poteka na več ravneh od leta 1992, v povezavi z organizacijo mednarodnega sejma obrti in podjetništva pa od leta 2003, ko je bil izveden prehod iz naborniške v poklicno vojsko. Kot je pojasnil major Alen Tkavc iz poveljstva 72. brigade, zadolžen za civilno-vojaško sodelovanje,

je bilo v takratnem obdobju na celjskem obrtnem sejmu tudi več kot 200.000 obiskovalcev, kar je bilo za promocijo Ministrstva za obrambo in Slovenske vojske zelo dobro. Ministrstvo za obrambo je letos s predstavitvami na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju sodelovalo devetnajstič, saj leta 2020 sejma zaradi ukrepov, povezanih s pandemijo covida-19, ni bilo. Kot je povedal Robert Zadek z Uprave za obrambo Celje, je sodelovanje Ministrstva za obrambo ter Slovenske vojske na mednarodnem sejmu obrti in podjetništva v Celju predvsem promocijski dogodek. Na sejmu sodelujejo enote Slovenske vojske, Uprava za obrambo Celje ter uslužbenci celjske izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje.

BOGATA PREDSTAVITEV VOZIL IN VOJAŠKE OPREME

Nosilna enota Slovenske vojske za udeležbo na sejmu je bila 72. brigada Slovenske vojske kot domicilna enota. Na sejmu je sodelovala s svojimi podrejenimi enotami. 20. pehotni polk iz Celja je sodeloval neposredno na dogodku ter je zagotovil ustrezno logistično podporo pri pripravi in izvedbi sejemске predstavitve. Mariborski 74. pehotni polk je predstavil zmogljivosti izvidniškega voda in lahko kolesno oklepno vozilo 4 x 4 Hummer, rodovski bataljon iz 72. brigade pa opremo čete vojaške policije, protiklepne čete, obveščevalno-izvidniške čete ter čete za jedrsko, radiološko, kemično

Enote Slovenske vojske so predstavile opremo.

in biološko obrambo. Postopke oživljanja poškodovanca so prikazali pripadniki Vojaške zdravstvene enote iz Logistične brigade, 1. brigada pa je na zunanjem sejemskem prostoru predstavila novo lahko kolesno oklepno vozilo 4 x 4 Oshkosh. Svoje aktivnosti so predstavili tudi vrhunski športniki, zaposleni v Športni enoti Slovenske vojske. Uprava za obrambo Celje je na sejmu sodelovala s promocijsko stojnico za pridobivanje kadra za vse vrste sodelovanja s Slovensko vojsko. Celjska izpostava Uprave RS za zaščito in reševanje pa je poskrbela za predstavitev delovanja različnih reševalnih služb in enot Civilne zaščite.

VELIKO ZANIMANJE MLADIH ZA SLOVENSKO VOJSKO

Na predstavitev prostoru Ministrstva za obrambo je bilo vse dni sejma zelo živahno, saj so stojnico obiskovale večje skupine srednješolcev iz celjske regije in tudi iz drugih delov države. Dijak Jernej Belak iz Frankolovega se je celjskega obrtnega sejma udeležil organizirano kot srednješolec, saj se šola za oblikovalca kovin. Na stojnici ministrstva se je ustavil, ker ga zanima delo v vojski. Najbolj so ga pritegnili nova vojaška oprema in sodobni oborožitveni sistemi. Razmišlja o zaposlitvi v Slovenski vojski, najprej pa bi rad uspešno končal srednjo šolo. Kot vojak Slovenske vojske bi se najraje zaposlil v tankovski enoti. Na stojnici je dobil informacije, ki mu bodo pomagale pri lažji odločitvi za delo v vojski. Dijak Drilon Plava iz Slovenskih Konjic pa je pojasnil, da se je obrtnega sejma prvič udeležil organizirano kot dijak srednje šole za strojništvo. Sejemске dejavnosti se mu zdijo zelo zanimive in koristne. Na predstavitev prostoru Slovenske vojske so ga najbolj pritegnila vojaška vozila. O zaposlitvi v Slovenski vojski za zdaj ne razmišlja, saj bi najprej rad končal srednjo šolo. Dodal je še, da je na stojnici pridobil dovolj informacij za vse oblike sodelovanja s Slovensko vojsko, če se bo odločil za udeležbo na vojaških taborih, prostovoljno služenje vojaškega roka ali kot štipendist Ministrstva za obrambo.

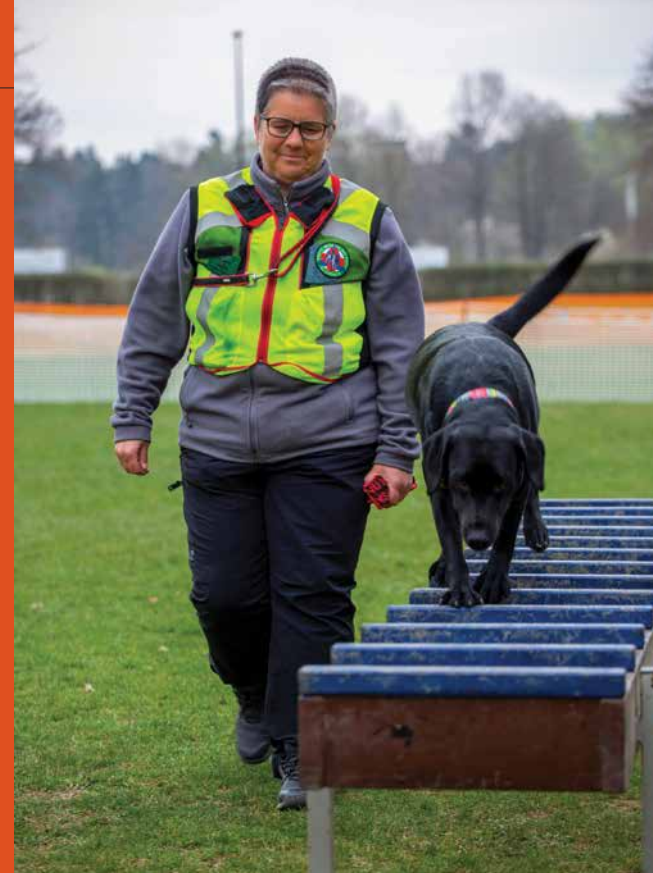
JERNEJ BELAK

»Najbolj so me
pritegnili nova vojaška
oprema in sodobni
oborožitveni sistemi.«

DRILON PLAVA

»Na stojnici sem
pridobil dovolj informacij
za vse oblike sodelovanja
s Slovensko vojsko.«

VODNIK MORA ZNATI PSA »BRATI«

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič in fotoarhiv Katje Skulj

Katja Skulj je svojega prvega psa dobila pri 17 letih in se že takrat odločila, da ga bo izšolala v reševalne namene. Leta 1989 je postala članica Kinološkega društva Ljubljana, v prihodnjih letih pa tudi inštruktorica in sodnica. Od leta 2018 je predsednica Komisije za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije, letos pa je prejela plaketo Civilne zaščite za življenjsko delo, posebne usluge in izjemne uspehe. Trenutno šola četrto labradorko, izkušnje in znanje pri delu z reševalnimi psi pa uspešno prenaša mladim generacijam.

S Katjo Skulj in njeno psičko Dali smo se srečali na poligonu Kinološkega društva Ljubljana, ki prav letos praznuje stoletnico delovanja. Psi si je želela že od otroštva, vendar starši tej zamisli niso bili naklonjeni. V srednji šoli so ji ga obljubili, če izboljša ocene iz zgodovine, ki je ni preveč zanimala. »Motivacija je bila odlična in dvojko sem popravila na petico, starši pa so držali svojo obljubo,« se je z nasmehom spomnila Katja Skulj. Reševalnega psa labradorca so imeli družinski prijatelji in takoj se je odločila, da bo tudi svojega vzgajala ter šolala za reševalne naloge. Z labradorcem Jagom je v dveh letih opravila izpite in pridobila prve izkušnje v iskalnih akcijah. Zelo si je želela postati inštruktorica, kar ji je uspelo leta 1993, po petih letih pa je postala še kinološka sodnica za delo reševalnih psov. V okviru Mednarodne organizacije reševalnih psov (angl. International Rescue Dog Organisation – IRO) je leta 2005 opravila izpit za sodnika te organizacije in postala mednarodna sodnica Mednarodne kinološke zveze (angl. Fédération Cynologique Internationale – FCI) za delo z reševalnimi psi. S tretjo labradorko Minny

je prejela priznanje Komisije za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije za najuspešnejši reševalni par, trenutno pa šola četrto psičko, s katero sta prav pred kratkim opravili izpit, ki je pogoj za sodelovanje na iskalnih akcijah.

NAJPREJ MORA IZPIT OPRAVITI VODNIK, NATO ŠE OBA

»Vsako leto je več kot 50 iskalnih akcij pogrešanih oseb, torej skoraj ena na teden,« je pojasnila vodnica. Sodelovala je že pri številnih iskalnih akcijah in tudi pri iskanju v ruševinah, med drugim v Logu pod Mangartom ter ob porušitvi Kolizeja. »Iskalne akcije danes prevladujejo. Nanje nas pokliče Policija čez Center za obveščanje, ko presodi, ali jim lahko pomagamo, je dovolj varno in ali so okoliščine prave.« Vodniki reševalnih psov so razporejeni na območne enote po regijah, in sicer na ljubljansko, gorenjsko, obalno, severnopriforsko, štajersko in dolenjsko. Pot pa se za vodnika najprej začne z opravljanjem izpitov vodnikov, ki je pogoj za opravljanje preizkušenj s psom. »Ti izpiti obsegajo različno znanje, ki ga mora obvladati vodnik reševalnega psa, in sicer orientacijo, veterinarsko prvo pomoč, medicinsko prvo pomoč, radijske zveze, uporabo vrvne tehnike in še druge specialnosti,« je pojasnila Skuljeva. Nato sledi še opravljanje izpitov skupaj s psom. Psi je najbolje začeti šolati pri treh mesecih, šolanje

psa reševalca do prvega izpita pa traja približno dve leti. Poznamo dve vrsti izpitov, in sicer iskanje pogrešanih v naravi in iskanje zasutih iz ruševin. V obeh disciplinah je več težavnostnih stopenj. Reševalni par (vodnik in pes) morata opraviti dve stopnji izpitov ter letni preizkušnji, s čimer se uvrstita na seznam usposobljenih reševalcev za iskalne in reševalne akcije doma, za sodelovanje v tujini pa jih čakajo še mednarodni testi.

UČENJE S POZITIVNO MOTIVACIJO

Od začetkov dela Katje Skulj se je veliko spremenilo, predvsem glede tehnologije, s katero si reševalci pomagajo pri iskanju, saj nekoč ni bilo telefonov z geolokacijskimi sistemi, temveč le kompasi in zemljevidi. Nova so tudi kinološka dognanja, ki jih uvajajo v šolanje, pri čemer lahko sicer različni pristopi vodijo do istega cilja. Vodilni princip danes temelji na pozitivni motivaciji. »Kognitivne sposobnosti psa so nekje na ravni dve- do triletnega otroka, ki še ni sposoben abstrakcije ali časovnih povezav. Psi živijo v tem trenutku. Kolegica, ki se ukvarja s prevzgojo psov, ima dva nasveta: kdor teži, nič ne dobi in nič ni zastoj,« se je pošalila vodnica in pojasnila, da je bilo prej več fizičnega pristopa do psa, danes pa se poskušajo naloge izvajati s pozitivno motivacijo v obliki nagrade, in sicer z igračo ali približkom. Ob tem je poudarila, da je treba dobro spoznati psa in se ga naučiti »brati«, kot

Katja Skulj in Dali redno trenirata na različnih poligonih.

Igra z labradorko Minny po najdbi v snegu

»Vsako leto je več kot 50 iskalnih akcij pogrešanih oseb, torej skoraj ena na teden.«

v žargonu pravijo vodniki: »Psi svet vidijo z nosom, zato se je treba naučiti prepoznati znake, kdaj pes zazna vonj. Psi se naučimo pravilno spodbujati, kje in kako naj išče. Zanj je sicer dovolj zelo majhna količina človeškega vonja.«

VODNIKI SO PROSTOVOLJCI

»Za šolanje so primerne različne pasme, jaz imam že od nekdaj labradorce. Je pa vsak pes svojstven. Dali je še bolj občutljiva kot prejšnja psička, zato mora biti moj način vodenja drugačen,« je pojasnila in dodala, da morajo tako vodniki kot reševalni psi ohranjati dobro psihofizično kondicijo. Treninge imajo dvakrat na teden, enkrat na poligonu in ovirah, drugič pa na različnih lokacijah – na ruševinah, novogradnjah ali v hribih. »Dobro je trenirati čim bolj realistično, da se pes navadi gibati po različnih terenih. Pes ne ve, kdaj gre zares, saj je zanj vse igra, s treningi pa ga je treba pripraviti na različne okoliščine. Za vodnike je lahko zelo stresno srečanje z mrtvim človekom. Na to se težko pripraviš. Sicer je za nas vsaka najdba uspeh. Najbolje seveda je, ko ima iskalna akcija srečen konec,« je izpostavila še nekaj vidikov vodniškega dela, ki je prostovoljno, zato je odzivnost pogosto odvisna od možnosti in razpoložljivosti vodnikov ter razumevanja delodajalcev. Skuljeva je po poklicu veterinarica, zaposlena kot strokovna sodelavka na Biotehniški fakulteti. Ker članica Kinološkega društva Ljubljana deluje še kot inštruktorica in sodnica, tudi na mednarodni ravni, je njenih zadolžitev veliko, zato poudarja, da delo z reševalnimi psi že dolgo ni samo hobi, temveč način življenja. Ob svojem večletnem mednarodnem delu je potrdila, da se slovenski vodniki uspešno kosajo s kolegi iz bistveno večjih držav, v katerih imajo tudi več finančnih sredstev oziroma infrastrukture, primerne za trening. Katja Skulj je tudi predsednica Komisije za reševalne pse pri Kinološki zvezi Slovenije, pri kateri skrbijo za organizacijo delovanja Enot reševalnih psov Slovenije, vodijo evidence vodnikov, opravljenih izpitov in preizkušenj ter organizirajo številne dogodke in prireditve. Ob koncu pogovora je izpostavila svojo željo, da bi se stroka razvijala in da bi prišli novi inštruktorji ter sodniki, organizacija pa bi se razvijala z novimi generacijami, saj dela zagotovo ne bo zmanjkalo. Poudarila je, da kljub tehnološkim novostim še dolgo nič ne bo nadomestilo psa in njegovega izjemnega voja.

PROJEKTI POMOČI BOSNI IN HERCEGOVINI

BESEDILO SSK

FOTO Center za evropsko prihodnost

Ministrstvo za obrambo je v sodelovanju z Ministrstvom za zunanje zadeve ter Centrom za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in misijah 15. septembra v Bosni in Hercegovini končalo pilotni projekt usposabljanja predstavnikov tamkajšnjih lokalnih skupnosti za uspešno kandidiranje na razpisih Evropske unije.

Ministrstvi za obrambo ter za zunanje zadeve skladno s strategijo sodelovanja Republike Slovenije v mednarodnih operacijah in na misijah v Bosni in Hercegovini financirata mednarodna razvojna pilotna projekta, da bi podprli nadaljnjo evropsko integracijo Bosne in Hercegovine. Tako želi Slovenija s sodelovanjem civilnih funkcionalnih strokovnjakov za izvajanje civilnih projektov in projektov civilno-vojaškega sodelovanja partnersko

O tveganjih pri pripravi projektov je predaval Gorazd Jenko.

državo z Zahodnega Balkana podpreti pri njenem vključevanju v evro-atlantske integracije ter ob tem preizkusiti celovit medresorski pristop k mednarodnim operacijam in misijam. Projekt za pomoč občinam v Bosni in Hercegovini pri pripravi evropskih ter drugih mednarodnih projektov je izvedel Center za izobraževanje in usposabljanje za sodelovanje v mirovnih operacijah in misijah, ki deluje v okviru Centra za evropsko prihodnost. Na dveh usposabljanjih je skupno sodelovalo 25 predstavnikov lokalnih skupnosti, pristojnih za pripravo in uvedbo projektov, financiranih iz sredstev Evropske unije ter drugih mednarodnih virov. Prvo usposabljanje je potekalo junija, drugo, na katerem je sodelovalo šestnajst predstavnikov lokalnih skupnosti iz šestih občin iz okolice Prijedora, pa se je končalo sredi septembra. Pilotni projekt Prva pomoč – povsod in za vsakogar, ki bo potekal vse do konca naslednjega leta, v sodelovanju z obema ministrstvom, pa izvaja Rdeči križ Slovenije. Cilja projekta sta ozaveščanje prebivalstva o pomenu prve pomoči in krepitev odpornosti lokalnih skupnosti, saj Bosna in Hercegovina na tem področju še nima oblikovanih ustreznih zmogljivosti. Znanje in veščine temeljnih postopkov oživljanja sta poglobljena dejavnika pri zagotavljanju višje stopnje preživelosti prebivalstva, zato v okviru projekta slovenski predavatelji prve pomoči in bolničarji v partnersko državo prenašajo primere dobre prakse ter pripomorejo k dostopnosti laične zdravstvene oskrbe v bolj oddaljenih krajih. Slovenija bo ob koncu projekta odročnejšim skupnostim Bosne in Hercegovine razdelila polavtomatske eksterne defibrilatorje.

Udeleženci usposabljanja z organizatorji in izvajalci

TRIDESET LET ČLANSTVA V MEDNARODNEM SVETU ZA VOJAŠKI ŠPORT

BESEDILO Jerneja Grmadnik

FOTO Bruno Toič

Slovenska vojska je na Brdu pri Kranju 21. septembra praznovala 30-letnico članstva Slovenije v Mednarodnem svetu za vojaški šport (Conseil International du Sport Militaire – CISM). Slavnostna govornika sta bila poveljnik Športne enote podpolkovnik Jure Velepec in generalni sekretar organizacije kapitan bojne ladje Roberto Recchia. Do danes so športniki Slovenske vojske na svetovnih vojaških igrah osvojili 68 kolajn in 143 odličij na svetovnih vojaških prvenstvih. Največji dosežki so zbrani v publikaciji Trideset let članstva Slovenije v CISM, ki so jo med drugim predstavili na dogodku. Generalni sekretar je podelil odlikovanja nekdanjim športnikom in plaketo Slovenski vojski za prispevek h krepitevi organizacije ter njenih vrednot.

Mednarodni svet za vojaški šport je leta 1948 ustanovilo pet evropskih držav, ki so želele čez šport razvijati prijateljske odnose med vojskami in tako prispevati k mednarodnim prizadevanjem za mir. Projekt je prerasel v globalno organizacijo, pod vodstvom katere se na tekmovanjih srečujejo pripadniki oboroženih sil 140 držav z vseh kontinentov. Vodilo mednarodnega sveta je *Prijateljstvo skozi šport*. Slovenija se je v organizacijo vključila

Rajmond Debevec,
Roberto Recchia,
Irena Avbelj in Igor Primc

kmalu po osamosvojitvi, leta 1992, in od takrat dosegala številne uspehe tako na tekmovanjih kot pri organizaciji različnih vojaških športnih in drugih dogodkov. Slavnostni govornik poveljnik Športne enote Slovenske vojske in vodja nacionalne delegacije podpolkovnik Jure Velepec je izpostavil, da ima mednarodni svet pomembno vlogo v športnem svetu, saj omogoča druženje vrhunskih ter amaterskih športnikov, zaposlenih v oboroženih silah, je pa tudi edina strokovna organizacija, v okviru katere si vojske izmenjuje izkušnje glede kondicijske priprave pripadnikov vojsk in sodobnih smernic v sistemu vojaškega športa. Ob tem je še poudaril pomen izkušenj, pridobljenih z organizacijo velikih športnih dogodkov, ki pod vodstvom organizacije potekajo po vojaškem redu in od katerih znanje ter izkušnje črpajo tudi civilne športne organizacije. V okviru mednarodnega sveta se ne spoznavajo samo športnice in športniki, temveč tudi trenerji, delegati in drugi pripadniki oboroženih sil. Zahvalil se je vsem, ki so dosegli izjemne uspehe v 30 letih članstva, in vodstvom Slovenske vojske, ki so podpirala udejstvovanje v Mednarodnem svetu za vojaški šport. Napovedal je še organizacijo svetovnega vojaškega prvenstva v plezanju, ki bo junija 2023 v Kopru. Zbrane je nagovoril tudi slavnostni gost, generalni sekretar Mednarodnega sveta za vojaški šport, kapitan bojne ladje Roberto Recchia. V svojem govoru je izpostavil najpomembnejše vrednote organizacije, med katerimi so spodbujanje solidarnosti, sodelovanje med oboroženimi silami in krepitev prijateljskih vezi. Omenil je vlogo Slovenije, ki je že od včlanitve leta 1992 na tekmovanjih dosegala odlične rezultate, se pokazala kot dobra organizatorica športnih in drugih dogodkov ter je imela aktivno vlogo v različnih odborih organizacije, tako pa prispevala k njenemu razvoju. V imenu Mednarodnega sveta za vojaški šport je podelil odlikovanji nekdanji vrhunski športnici, padalki Ireni Avbelj, ki je z 18 medaljami na vojaških tekmovanjih tudi slovenska rekorderka v številu odličij, ter strelcu Rajmondu Debevcu za sedem medalj in uspešno športno kariero. Slovenska vojska je ob okrogli obletnici izdala zbornik Trideset let članstva Slovenije v CISM 1992–2022, ki sta ga pripravila podpolkovnik Jure Velepec in visoki vojaški uslužbenec za šport Igor Primc, tudi nekdanji vrhunski atlet in pripadnik Športne enote Slovenske vojske, ki je za svoj prispevek prav tako prejel odlikovanje Mednarodnega sveta za vojaški šport. Ob 30-letnici članstva je zahvalno plaketo za prispevek in sodelovanje v organizaciji prejela tudi Slovenska vojska. Prireditve, ki so jo popestrili zgodovinski utrinki z vojaških tekmovanj in jazz-rockovska zasedba orkestra Slovenske vojske, so se udeležili nekdanji pripadniki Športne enote, vodje delegacij, poveljniki generalštabov in drugi predstavniki Slovenske vojske ter vrhunski športniki, zaposleni v Slovenski vojski.

TUDI NA KREDARICI PRIMANJKUJE VODE

BESEDILO Jerneja Grmadnik
FOTO Bruno Toič

Na meteorološki opazovalnici na Kredarici že 17 let skupaj delajo meteorološki opazovalci Slovenske vojske in Agencije Republike Slovenije za okolje. Pri obveznostih smo jih novinarske ekipe spremljale konec avgusta. Preverili smo, kakšna je bila poletna sezona na najvišje ležečem delovnem mestu pri nas na nadmorski višini 2514 metrov. Naša sogovornika ugotavljata, da je slovenski očak vse bolj oblegan, ob večjem številu obiskovalcev pa se zgodi tudi več nesreč. Na Kredarico nas je prepeljala helikopterska posadka 151. helikopterske eskadrilje, katere pripadniki so poleg izvajanja rednih vojaških nalog imeli poleti še veliko dela z gašenjem in gorskimi reševanjem.

Pred Triglavskim domom na Kredarici so bile zasedene skoraj vse mize, z razdalje pa smo lahko opazovali strnjeno kolono ljudi, ki so se ob jeklenicah vzpenjali in spuščali z najvišje slovenske gore. Sprejel nas je višji vodnik Marko Zorman, pripadnik 107. letalske baze, ki dolžnost meteorološkega opazovalca na Kredarici opravlja že devet let. Skupaj v paru z meteorološkim opazovalcem iz Agencije Republike Slovenije za okolje na Kredarici delata deset dni, nato ju zamenja druga civilno-vojaška dvojica. Včasih se zaradi vremenskih razmer, ki onemogočajo

polet helikopterja, njihovi delovniki tudi nepredvidljivo zavlečejo. Višji vodnik nam je predstavil svoj običajen delavnik, ki se začne ob štirih zjutraj in konča ob 9. zvečer po sončni uri: »Tukaj je 12 mesecev sončna ura, zato nas včasih moti prehod med letnim in zimskim časom,« nam je pojasnil. Vsako uro stopi iz »pisarne« oziroma meteorološke postaje, ki se drži Triglavskega doma, in si ogleda strukturo neba, določi količino oblačnosti ter nivo posameznih oblakov. »Tu obstajajo štirje nivoji oblakov: trije nad nami, in sicer nizki, srednji in visoki, ter dodatni, pod nami, dolinski, po domače megla, ki se dviguje zaradi sončnega segrevanja in vlage,« je pojave opisal višji vodnik. Nato smo se premaknili do prostora, na katerem stojijo merilni instrumenti, ki zapisujejo različne vremenske pojave. V eni izmed meteoroloških hišic odčitavajo temperaturo in vlago. »V njej sta dva grafa, prvi za temperaturo in drugi za vlago, za njima so še stekleni termometri. Dva stoječa merita suho in mokro temperaturo, ki sta odvisni od vlage. Ob stoodstotni vlagi sta temperaturi enaki, ob nizki vlagi pa je lahko razlika med njima tudi sedem do devet stopinj. Zgoraj ležeča termometra pa merita dnevno minimalno in dnevno maksimalno temperaturo,« nam je razložil podčastnik. V nadaljevanju je pojasnil še delovanje steklene kroglice, v kateri je poseben papir, ki ga sončni žarki zažigajo, ter deluje kot indikator količine sončnih žarkov za določen

del dneva. Na Kredarici med drugim stojijo še instrumenti za merjenje klasičnega sončnega sevanja in svetlobe, posoda, s katero je mogoče fizično meriti padavine, ter instrument, ki odšteva padavine, ki so produkt vetra. »Če ne bi bilo tega, bi bilo pozimi videti, kot da so padavine 24 ur na dan, saj veter raznaša sneg, ki ga optika zazna. Ta podkvida pa ga odšteje oziroma anulira,« nam je razložil sogovornik in pokazal še na avtomatsko meteorološko postajo, ki sporoča podatke na računalnik v elektronski obliki. »Pozimi večkrat na dan merimo še višino snežne odeje, gostoto in lastnosti snega ter spremljamo stopnje nevarnosti proženja plazov,« je pojasnil sogovornik.

SLOVENSKA VOJSKA IŠČE NOVE OPAZOVALCE

Višji vodnik Zorman je povedal, da je zanj delo zahtevnejše pozimi, vendar ga ima raje, saj mu poletni naval planincev in gneča pri domu nista preveč všeč. »Tudi pozimi pridejo planinci, ampak ti znajo reči dober dan, nas tudi pokličejo in vprašajo, kaj potrebujemo, ter nam prinesejo kakšne drobnarije in časopis. Zame je tako zimski čas lepši, vendar bolj ekstremen,« je še dodal eden izmed treh pripadnikov Slovenske vojske na dolžnosti, na kateri potrebujejo okrepitev. Na internem razpisu do 30. septembra v Sektorju za kadre Generalštaba Slovenske vojske zbirajo prijave za opravljanje

4 Za prevoz meteoroloških posadk na Kredarico skrbijo vojaške helikopterske posadke.

dela na Kredarici. Nanj se lahko prijavijo kandidati s činom višjega in štabnega vodnika ter vojaki, ki imajo primerne kompetence, oziroma tisti, ki zaradi dopolnjenih 45 let ne morejo več opravljati nalog na trenutnih dolžnostih. Med pogoji sta med drugim končano srednje tehniško ali drugo strokovno izobraževanje ter dobra psihofizična pripravljenost. Sogovornika smo povprašali še po njegovi osebni presoji, kakšen je treba biti za opravljanje te dolžnosti: »Potrebujemo take ljudi, ki so malce samotarji in se lahko zamotijo, hkrati pa znajo biti uvidevni do sodelavca, s katerim delajo v paru, sicer se lahko zgodijo prepiri in slabo vzdušje. Treba se je pravi čas umakniti ter imeti posluh zase in za drugega, saj smo tukaj več dni skupaj,« je pojasnil ter dodal, da sicer ob delovnih zadolžitvah dnevi hitro minejo. »Vsak drugi dan sem na vrsti za pripravo glavnega obroka, tako da se s tem precej zamotim. Kuham, postrežem in pomijem, pa že mine nekaj ur. Vmes malce počivamo, gledamo televizijo in beremo knjige. Seveda se je treba na tak način življenja navaditi,« je poudaril. Poleg tega, da skrbijo za vremenske podatke, imajo tudi priložnostne zadolžitve, saj je »pri hiši« vedno kaj za postoriti, popraviti in obnoviti. Hkrati so nepogrešljivi pri pomoči pilotom ob gorskih reševanjih v bližini z informacijami o vremenu, včasih pa pomagajo tudi ponesrečenim planincem: »Bil sem tukaj, ko je julija udarila strela v skupino pohodnikov. Bilo je katastrofično, vse skupaj je prišlo iz nič, vidljivost je bila slaba in štirikrat je udarilo prav tja, kjer so bili takrat planinci. Pomagali smo vzpostaviti stik s centrom za obveščanje in dati prvo pomoč ponesrečencem, dokler jih ni oskrbelo zdravstveno osebje.«

SNEGA ČEDALJE MANJ

Meteorološki opazovalec Agencije Republike Slovenije za okolje Marjan Zidarič je tudi poudaril, da so pomembni pri komunikaciji s helikopterskimi posadkami, saj je prav on na dan našega obiska usklajeval pristanke vojaških in

policijskih helikopterjev na dveh helipor-
tih. »Kadar se zgodi nesreča, gre zares.
Imamo radijsko zvezo s številko za klic v
sili 112 in z Gorsko reševalno službo. Ko
nas pokliče pilot, ki rešuje, mu moramo
dati točne podatke o vidljivosti in vetru v
tisti minuti. Vreme se tukaj namreč hit-
ro spreminja,« je pojasnil meteorolog, ki
na Kredarici dela enajsto leto, kot vre-
menski strokovnjak pa je pred tem delal
na meteorološkem radarskem centru na
Lisci. »Naša glavna naloga je opazovati
vreme. Za nas je lepo, če je veliko po-
javov, grdo vreme pa je, ko je sonce in
se nič ne dogaja,« je z nasmehom po-
vedal ter dodal, da so v hribih podneb-
ne spremembe še kako opazne. »Nekoč
je bilo manj ekstremov, zadeve so bile

**Višji vodnik Zorman
je predstavil merilne
inštrumente, ki zapisujejo
različne vremenske pojave.** ✓

predvidljivejše. Zime so na Kredarici trajale pet, šest mesecev. Poleg tega
je od ledenika ostal le še majhen del, globok le tri metre. Pred petimi leti
je bil sneg nad 2000 metri vse leto, to je pomenilo veliko zalogo vode za
Bohinjsko in Blejsko jezero ter za reke. Zdaj je snega čedalje manj. Če
je bila pred tremi leti debelina snežne odeje sedem metrov, je je bilo to
zimo največ dva metra, poleg tega so se na snegu pojavile alge in druge
nesnage,« je skrb vzbujajoče podatke predstavil meteorološki opazovalec,
ki tudi sam ni preveč navdušen nad izjemno gnečo v slovenskih gorah.
Pomanjkanje padavin se pozna tudi pri zalogah vode. Sogovornika sta po-
vedala, da sta sama sicer že navajena na to, da nimata tekoče vode in da z
njo varčno ravnata, je pa za kuhinjo v domu ob navalu pohodnikov ter od
200 do 300 obrokih na dan to velika težava. »Po premoru zaradi koronavi-
rusa hiša spet poka po šivih. Stanje je nenormalno, vidi se, da je vedno več
izletnikov in tujcev, ki jih pošiljajo agencije z namenom zaslužka. Pozimi
pridejo druge vrste planinci, izkušeni, ki pospravijo za seboj, ne popivajo
in so previdni,« je opozoril in dodal, da se jih veliko, če gre kaj narobe,
zanaša na brezplačen helikopterski prevoz, medtem ko gorski reševalci in
piloti pogosto za to tvegajo svoje življenje. Omenil je zgodbo iz zimskega
časa, ko je nesel nekaj hrane kunam za hišo in slišal klice na pomoč. »Dve
planinki sta se izgubili in sta že bili premraženi. Če takrat ne bi stopil ven,
bi ostali zunaj in bi se lahko slabo končalo,« se je spomnil Marjan Zidarič
in opozoril na odgovorno obiskovanje gora. Preden smo se poslovili, nam
je podal še nekaj aktualnih vremenskih podatkov. »25. avgust ob 11. uri.
Temperatura je deset stopinj Celzija, vlaga je 79-odstotna. Oblak stratoku-
mulus, ki ga že vidimo, nas bo kmalu prekril, zato se pilotom mudi, da vas
odpeljejo,« je napovedal meteorološki opazovalec, mi pa smo pohiteli, da
smo ulovili vremensko okno za varno pot v dolino.

ČLENI V ANGLEŠKEM JEZIKU

BESEDILO Tanja Debevc, Šola za tuje jezike

Členi so slovnični del angleškega je-
zika, ki tujim govorcem angleščine
povzroča veliko težav. Osnovna raba
členov ni pretirano zapletena, vendar
ko želimo naš jezik izpopolniti, se pri
členih pojavi veliko pravil in še več izjem. Kaj členi
sploh so in zakaj nam delajo toliko preglavic?

Angleški jezik pozna dve vrsti členov – določni (*definite article – the*) in nedoločni (*indefinite article – a/an*). Poleg tega v angleščini obstaja tudi ime za člen, »ki ga ni« (*zero article*). In ker slovenski jezik členov ne pozna, imamo z njimi veliko težav. Za osnovno komunikacijo nam ni treba poznati vseh pravil in izjem, vseeno pa bi morali vsi poznati nekaj osnov.

O členih moramo najprej vedeti to, da stojijo pred samo-
stalniki ali njihovimi ustreznici, npr. *a car, an umbrella, the soldier, the one*. Če ni samostalnika, ni člena (*This is a blue car. It's blue.*).

Zakaj imamo dva nedoločna člena in le enega določnega? Razlog je v izgovarjavi. Ko se beseda pred členom začne s samoglasnikom (a, e, i, o, u), bomo uporabili *an*, saj se tako besedo lažje izgovori. Včasih izgovor in zapis nista usklajena, zato se vedno ravnamo po izgovarjavi (*a university* – ker besedo izgovorimo z začetnim /j/, vendar *an hour* – ker pri tej besedi ne izgovorimo /h/ in se beseda dejansko začne z /a/).

Ena pomembnejših razlik med členoma je, da nedoločni člen *a/an* lahko uporabimo samo za ednino, določni pa za ednino in množino. Zapomnimo si, da je *a/an* enako kot ena (*a car = one car*).

In še podrobnejše razlike med njima. Poglejmo nekaj stavkov. *I have a car*. Prvič omenimo avto, je samo eden, govorimo o nedoločenem avtu. *The car is red*. Govorimo o svojem avtu, omenili smo ga že v prejšnjem stavku, zato vemo, o katerem avtu govorimo (je točno določen avto). To je ena osnovnih razlik med členoma s samostalnikom v ednini – ko stvar prvič omenimo, uporabimo nedoločni člen, ko že vemo, o čem govorimo, člen spremenimo v določnega. V množini pa je malo drugače. *Cars can be of different colours*. Avtomobili (v splošnem) so lahko različnih barv. *The cars in Slovenia*

are mainly white. Avtomobili v Sloveniji so predvsem beli (avtomobile dodatno določimo – avtomobili v Sloveniji, ne v splošnem).

Pogosta napaka pri rabi členov je pri zemljepisnih lastnih imenih. Pred imeni mest člena večinoma ni. Večinoma to velja tudi za imena držav, z izjemami, ki si jih je dobro zapomniti, npr. *the United States* (ampak *California*), *the United Kingdom* (ampak *England*), *the Czech Republic*, *the Netherlands*. Člen se uporablja pri imenih rek (*the Soča River*), oceanov (*the Atlantic Ocean*), morij (*the Adriatic Sea*), gorovij (*the Alps*), puščav (*the Sahara Desert*) in otočij (*the Kornati Islands*). Ne uporabljamo pa ga pred imeni posameznih otokov (*Sicily*), celin (*Europe*), hribov in gora (*Mount Triglav*) ter jezer (*Lake Bled*). Pomembno je, da določni člen uporabimo pri presežni-
kih (*the best husband, the most expensive holiday*) in vrstilih števnikih (*the fifth day, the second place*). Poleg tega določni člen uporabimo vedno, ko govorimo o stvari, ki je samo ena, edinstvena – *the sun, the moon, the internet*.

Člena pa običajno ne uporabljamo v primerih, kot so športi in igre (*He likes motocross., She plays chess.*), dnevi, meseci, prazniki (*on Friday, in July, at Christmas*) ter stalne besedne zveze z besedami *home, bed, school, work* (npr. *go home, be in bed, be at work, go to school*). Za konec kratek test. Bi na prazen prostor postavili nedoločni člen (*a/an*), določni člen (*the*) ali nič?

My name is (1) ___ Sara and I come from (2) ___ Logatec in (3) ___ Slovenia. I have (4) ___ daughter. She goes to (5) ___ school in (6) ___ Ljubljana. She likes (7) ___ basketball and (8) ___ computer games. She has never been across (9) ___ Pacific Ocean or further away than (10) ___ Adriatic Sea. She would like to visit (11) ___ Netherlands one day because she likes (12) ___ tulips. I also have (13) ___ dog. (14) ___ dog's name is (15) ___ Medo. He doesn't like to swim in (16) ___ River Ljubljana, but he likes to swim in (17) ___ Lake Cerknica. He is (18) ___ first dog we've ever had. He was born in (19) ___ March, close to (20) ___ Easter, and we got him from (21) ___ shelter we found on (22) ___ Internet. He was once on top of (23) ___ Mount Nanos, but he hasn't been in (24) ___ Julian Alps yet.

Spodbudna misel

BLIŽINE MED NAMI

Na prehodu v jesenski čas se počasi umirjajo misli, blagodejne dežne kaplje pa vsaj malo nahranijo suho zemljo. Sadovnjaki, trte in polja naznanjajo čas gostije. Prečudovita stanja dotikanj med zemljo in človekom rojevajo obilne sadove. Fizično delo krepi, kar je v človeku najboljšega, praznovanje, ki ga dočakamo po svojem trudu in skrbi, pa je duši v blagost. Prizadevnosti, služenju in odrekanju vedno sledita zadovoljstvo in globok občutek hvaležnosti. To zelo dobro vedo tudi naši pripadniki, ki v pogosto

izzivalnih okoliščinah opravljajo težke in še težje naloge. Ena takih je pred kratkim uspela na območju Krasa, kjer je gozdni požar opustošil večji del planote. Domačinom je ostalo malo ali nič. Ogenj pa jim ni vzel ljubezni do zemlje niti upanja, da ta sčasoma ponovno obrodi.

Trdni odnosi se oblikujejo predvsem v preizkušnjah in bližina drugega je takrat najnujnejša. Kakor kmet ljubi svojo zemljo s hvaležnostjo v srcu za sad, ki še pride, tako zelo (in vsak dan bolj) je potrebna tudi ljubezen v odnosih – še posebej zdaj, ko se zdi, da je v svetu ostalo le še za prgišče. Eden lepših obrazov ljubezni je hvaležnost. Prebuja nas iz nečimrnosti, gradi mostove med »enakimi« in »drugičnimi«, odkriva lepoto tudi v ostrini življenja. Hvaležnost skriva v sebi velik »da« življenju. Kadar nas nekdo drug prizna v svoji resničnosti, smo najbolj pristno hvaležni. Vendar je za hvaležnost treba odpreti srce, dopustiti, da vanj vstopi sveto, in dati prednost krepitvi. Kadar krepimo hvaležnost, ta prodre v vse celice telesa, da zadrhtijo v radosti vsega, kar nam je podarjeno. Takrat opazimo svet – ga zaznamo v vsej lepoti, svetosti in širini. In tudi sami lahko postanemo kaplje, ki hranijo suho zemljo, tako v odnosih kot na polju.

Izrazi hvaležnosti osvetlijo tistega, ki jih prejme, še bolj pa tega, ki daruje. Med služenjem drugemu se v srcu prebuja zavedanje: »Kako lepe bližine so lahko med nami!«

Pravijo, da naša Zemlja počasi umira in z njo zdrava človeška pamet. Toda narava še vedno daje in človek še zmeraj ljubi ... In že Mali princ je vedel, da so tudi v puščavah skriti vodnjaki.

Pastoralna asistentka VU IX. r. Nina Dobrajc, VVIK

V zborniku *Kriza, varnost, vojska: preplet teoretičnih in empiričnih spoznanj*,

ki ga je uredil Marjan Malešič in je izšel pri Založbi FDV v knjižni zbirki Varnostne študije, je 13 člankov odličnih avtorjev, ki problematizirajo različne obramboslovne ter varnostne teme. Zbornik je razdeljen na tri dele. V prvem je več znanstvenih prispevkov, ki se z različnih vidikov ukvarjajo z nacionalno, regionalno in globalno varnostjo. Naslednji del prispevkov je namenjen zaupanju javnosti v Slovensko vojsko, odnosu med vojaškimi družinami in vojaško organizacijo ter duhovni oskrbi vojakov z vidika civilno-vojaškega sodelovanja. V zadnjem delu monografije pa so prispevki o razumevanju sodobnih vojaških operacij, nesrečah vojaškega ladjevja med hladno vojno, o inovativnem pristopu k obnovi pokonfliktne družbe kot travmatski izkušnji tako posameznika kot celotne družbe ter o dilemah boja proti terorizmu z vidika kršenja človekovih pravic.

Zbornik je posvečen petinštiridesetletnici študija obramboslovja in petintridesetletnici obramboslovnega raziskovanja v okviru Obramboslovnega raziskovalnega centra Fakultete za družbene vede.

Avtorji prispevkov v zborniku so Anton Bebler, Vladimir Prebilič, Jelena Juvan, Marjan Malešič, Maja Garb, Ljubica Jelušič, Janja Vuga Beršnak, Klemen Kocjančič, Miha Šlebir, Anton Žabkar, Rok Zupančič, Iztok Prezelj in Teodora Tea Ristevska.

Zvonko Krunić, KIZC

PROMOCIJA ZDRAVJA NA DELOVNEM MESTU

BESEDILO IN FOTO Skupina za promocijo zdravja na delovnem mestu v ministrstvu

D

ejavnosti promocije zdravja na Ministrstvu za obrambo so bile v preteklem obdobju zaradi epidemičnih razmer nekoliko okrnjene, vendar kljub vsemu še vedno potekajo. Za nami je več kot pol leta aktivnega odmora v živo po spletu.

Gre za sklop vaj, ki je namenjen zaposlenim s pretežno sedečim delom ali z delom v prisilnem položaju telesa. Sklopi vaj so dolgi 15 minut in so namenjeni raztezanju, sproščanju in krepitvi mišic. Z rednim vsakodnevnim izvajanjem teh vaj lahko namreč bistveno zmanjšamo bolečine v sklepih in tako izboljšamo počutje na delovnem mestu ter tudi doma. Aktivnemu odmoru se lahko pridružite vsak dan od 10.00 do 10.15 v živo po spletu. V spletni brskalnik, pri čemer uporabite Google Chrome, vnesite povezavo b2b.gibit.si/mors/, vpišite geslo MorsGibit5 in se pridružite vadbi. Skupina za promocijo zdravja na delovnem mestu z Ministrstva za obrambo je bila maja prisotna tudi na dnevu odprtih vrat Vojašnice Petra Petriča v Kranju, na katerem so bile predstavljene različne vsebine, kot so analiza telesne sestave, meritve krvnega sladkorja in krvnega tlaka, tehnike sproščanja, rak prebavil, rak dojke ter drugo. Za uspešno izvedeno promocijo se zahvaljujemo Društvu onkoloških bolnikov Slovenije, Združenju Europa Donna Slovenija, Centru za krepitev zdravja Kranj, Nacionalnemu inštitutu za javno zdravje, Vojaški zdravstveni enoti Slovenske vojske in ambasadurju programa Svit Samu Podgorniku.

Zahvala Slovenski vojski

Vsem se iskreno zahvaljujemo za organizacijo in izvedbo pogreba ob nepričakovani izgubi našega Mitje Kregarja. Hvala za izrečeno sožalje in vso podporo, ki ste nam jo dali. Zaradi vas je bilo slovo od Mitje na njegovi zadnji poti lepše.

Njegovi bližnji

REVIIA SLOVENSKA VOJSKA JE INTERNO
INFORMATIVNO GLASILO O VOJSKI,
OBRAMBI TER ZAŠČITI IN REŠEVANJU.

UREDNIK: Marko Pišlar

NOVINARKA: Jerneja Grmadnik

FOTOGRAF: Bruno Toič

LEKTORIRANJE: Natalija Krese, Tina Pečovnik

TAJNICA UREDNIŠTVA: Milena Topolovec

NASLOV UREDNIŠTVA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Telefon: +386 1/471 26 62

Faks: +386 1/431 12 42

Elektronska pošta: urednistvo.sv@mors.si

OBLIKOVNA ZASNOVA: Agencija Adeo

OBLIKOVANJE

IN LIKOVNO-TEHNIČNO UREJANJE:

Polona Čelhar, Lepa reč

TISK: Tiskarna Skušek, d. o. o.

NAKLADA: 7800 izvodov

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Tadej Krese

Prispevki, objavljeni v reviji, niso uradno
stališče Ministrstva za obrambo.

Nenaročenega gradiva in fotografij
ne vračamo.

Naslednja številka izide 31. oktobra 2022.

SPREMLJAJTE NAS NA DRUŽBENIH OMREŽJIH.

Revija Slovenska vojska je
članica Evropskega združenja
vojaških novinarjev (EMPA).

RAZPIS

Enota za specialno delovanje objavlja razpis za popolnitev delovnih mest v:

ČETI ZA SPECIALNO DELOVANJE
- vojak ali podčastnik operater
- častnik poveljnik bojne skupine

ČETI ZA ZAGOTOVITEV DELOVANJA
- vojak ali podčastnik operater
- vojak ali podčastnik za podporo
- častnik poveljnik logističnega voda

Obrazec za prijavo najdete na intranetnih straneh Ministrstva za obrambo. Izpolnjenega pošljite do 30. septembra 2022 za prvi izbor in do 31. januarja 2023 za drugi izbor, na naslov Enota za specialno delovanje, Bleiweisova cesta 32, 4000 Kranj ali na elektronski naslov specialne.sile@mors.si.

Prvi izbor kandidatov za pripadnika specialnih sil Slovenske vojske bo novembra 2022, drugi izbor pa bo marca 2023. Osnovno usposabljanje kandidatov za pripadnika Enote za specialno delovanje bo potekalo od aprila do septembra 2023.

Dodatne informacije: 04/290 13 91, 01/895 68 11, specialne.sile@mors.si in intranet Ministrstva za obrambo.